

8 15
212ก
2

การศึกษาคณวูฒิ ประสมการณั้ ผลงานทางวิชาการ และภาระการทำงาน
ของผู้นสอนในวิทยาลัยครู

25 ส.ย. 2523

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ยุดุฬวิธ ๒๒ พระโขนง กรุงเทพฯ ๒๒ โทร. ๒๑๒๑๖๖. ๑๑๑๕๐๑๑

ปริญญานิพนธ์

ของ

รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคานหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2522

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

80663

การศึกษาคุณวุฒิ , ประสิทธิภาพ ผลงานทางวิชาการ และภาระการทำงาน
ของผู้สอนในวิทยาลัยครู

บทคัดย่อ

ของ

รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2522

การศึกษาคำนี้มุ่งหมาย เพื่อศึกษาสัดส่วนคุณวุฒิ ประสมการณ์ ภาระการทำงาน และผลงานทางวิชาการของผู้สอนในวิทยาลัยครู และเพื่อเปรียบเทียบสัดส่วนคุณวุฒิกับเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัยรวมทั้งการเปรียบเทียบค่าครรชนคุณวุฒิ ประสมการณ์ ภาระการทำงานและผลงานทางวิชาการของผู้สอนในห้าภาควิชาคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สอนในวิทยาลัยครูที่สังกัดภาควิชาที่เปิดสอนเป็นวิชาเอกระดับปริญญาตรี ได้แก่ ภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ในปีการศึกษา 2521 จำนวน 940 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาครรชน ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วย $t - test$ และ $F - test$ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. คุณวุฒิ ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีคุณวุฒิปริญญาตรีร้อยละ 56.59 ปริญญาโทร้อยละ 42.87 และปริญญาเอกร้อยละ 0.54 หรือมีสัดส่วนคุณวุฒิ ปริญญาตรี : ปริญญาโท : ปริญญาเอก เท่ากับ 5.66 : 4.29 : 0.05 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนคุณวุฒิกับเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัยพบว่า สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครูต่ำกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูและระหว่างภาควิชา ปรากฏว่า ค่าครรชนคุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครูไม่แตกต่างกัน

2. ประสมการณ์ ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีประสมการณ์การสอนโดยเฉลี่ย 11 ปี 7 เดือน โดยจำแนกเป็นประสมการณ์การสอนในระดับประถมศึกษา 1 ปี 2 เดือน มัธยมศึกษา 1 ปี 5 เดือน วิทยาลัยครู 8 ปี 9 เดือน และอื่น ๆ 3 เดือน เมื่อเปรียบเทียบประสมการณ์ระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบเฉพาะภาควิชา ปรากฏว่า ภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ทั่วไป ประสมการณ์ของผู้สอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ประสมการณ์ของผู้สอนในภาควิชาสังคมศึกษา และคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

3. ภาระการทำงาน ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีภาระการทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 29.10 ชั่วโมง ผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภาระการทำงานสูงสุดคือ 32.30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงมีภาระการทำงานต่ำสุดคือ 26.52 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เมื่อเปรียบเทียบภาระการทำงานของผู้สอนระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครู พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบเฉพาะ ภาควิชา ปรากฏว่า ภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ทั่วไป ภาระการทำงาน ของผู้สอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับภาควิชาสังคมศึกษานั้น มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 แต่ภาควิชาคณิตศาสตร์ไม่มีความแตกต่างกัน

4. ผลงานทางวิชาการ ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีผลงานทางวิชาการโดยเฉลี่ยหนึ่งคน จะมีผลงานวิจัย 0.1 เรื่อง การเขียนตำรา 0.69 เรื่อง การแปลตำรา 0.07 เรื่อง และการเขียนบทความทางวิชาการ 0.6 เรื่อง เมื่อเปรียบเทียบผลงานทางวิชาการระหว่าง กลุ่มวิทยาลัยครูและระหว่างภาควิชา พบว่า ผลงานทางวิชาการไม่มีความแตกต่างกัน.

A STUDY OF EDUCATIONAL QUALIFICATIONS, PROFESSIONAL EXPERIENCE,
PUBLICATIONS AND RESEARCH, AND THE WORK LOAD
OF TEACHERS' COLLEGE INSTRUCTORS

AN ABSTRACT

BY

RANGSAN TIMPANPONG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
September, 1979

The purpose of this research is to study specific characteristics of instructors in Thailand's teacher training colleges such as 1) their level of educational qualifications, 2) their professional experience, 3) their work load, and 4) their publications and research output. Instructors from five different academic departments are compared with respect to the four basic indicators specified above. The academic departments compared are namely, 1) English, 2) Thai, 3) Social Science, 4) Mathematics, and 5) General Science. Comparisons are made across various regional groups of teachers' colleges as well.

The sample for this research is comprised of teacher training college instructors from the five academic areas specified above which are offered as a major at the bachelor's degree level. The sample data collected are for 1978, and the total number of respondents is 940.

The basic instrument used in this research is a questionnaire constructed by the researcher himself in order to collect the essential data. Basic statistics such as simple proportions, averages, t - test, and F - test are used in analyzing these data. Basic research results are as follows :

1) Educational qualifications. 56.6 % of instructors sampled hold a bachelors degree; 42.9 %, a masters degree; and 0.5 % a doctorate. In ratio form, this could be expressed as 5.66 : 4.29 : 0.05. When these ratios are compared with the minimal proportions used as a standard by the Office of University Affairs in Thailand, the proportions for the teacher training colleges are considerably lower, statistically significant at the .01 level. When comparisons are made, however, among groups of teachers' college or various academic areas no significant differences are found.

2) Experience. Teacher college instructors on the average are found to have a total of 11.6 years of experience (1.2 years experience teaching at the primary school level, 1.4 years experience teaching at the secondary level, 8.8 years of experience at a teachers' college, and .3 years of experience in other areas.) When comparisons are made with respect to total experience among the various groups of teacher training colleges, differences are found (statistically significant at the .01 level). No differences are found between the length of experience of those teaching in the social science and mathematics areas. However, statistically significant differences (.01 level) are found in length of experience among those teaching Thai, English, and general science.

3) Work Load. On the average, teacher training college instructors have a teaching load of 29.1 hours a week. Those teaching in the group of Northeastern teachers' college have the heaviest load, 32.3 hours, while those teaching in Bangkok colleges have the lightest load, 26.5 hours per week. Overall, statistically significant (at the .01 level) differences are found in the work loads among the different groups of teachers' colleges. Also significant differences at the .01 level are found among the academic areas of English, Thai, and general science. Those teaching in the social science have significantly different work loads at the .05 level. The work load of those in the mathematics area is found not to be significantly different.

4) Publications and research output, On the average, teacher training instructors have completed 0.1 research reports, 0.7 texts, 0.07 text translations, and 0.6 academic articles. With respect to publications and research output, no significant differences are found among groups of teacher training colleges or academic areas.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติศาสตร์ได้พิจารณาอนุมัติเรียบร้อยแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

ศาสตราจารย์ ดร. ส. ส. ส.

ประธาน

ศาสตราจารย์ ดร. ส. ส. ส.

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจาก อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อาจารย์ ดร.พนม พงษ์ไพบูลย์ ผู้อำนวยการกองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจแก้ไขตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อนุเคราะห์ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณกรมการฝึกหัดครูและอธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล รวมทั้งอาจารย์วิทยาลัยครูทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนช่วยเหลือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

นอกจากนี้ยังมีบุคคลอื่น ๆ อีกหลายท่านที่ไม่สามารถจะกล่าวนามได้ทั้งหมด ที่มีส่วนช่วยเหลือ สนับสนุนและเฝ้ากำลังใจในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	7
3 วิธีดำเนินการ	25
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
วิธีจัดการกระทำกับข้อมูล	29
4 ผลการศึกษาค้นคว้า	35
ตอนที่ 1 คุณวุฒิ ประสิทธิภาพ การกระทำทั้งงานและผลงานทางวิชาการ	35
คุณวุฒิ	35
ประสิทธิภาพ	37
การกระทำทั้งงาน	38
ผลงานทางวิชาการ	41

บทที่

หน้า

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน	43
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สมมติฐานข้อที่ 1	43
สมมติฐานข้อที่ 2	48
สมมติฐานข้อที่ 3	53

5 สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปราย และข้อเสนอแนะ	74
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	74
กลุ่มตัวอย่าง	74
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	82

บรรณานุกรม	85
------------	----

ภาคผนวก	92
---------	----

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนผู้สอนที่สังกัดภาควิชาจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู ในปีการศึกษา 2521	25
2 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำแนกตามภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัยครู	28
3 จำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จำแนกตามภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัยครู	29
4 คุณวุฒิจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู	35
5 คุณวุฒิจำแนกตามภาควิชา	36
6 ประสบการณ์จำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู	37
7 ประสบการณ์จำแนกตามภาควิชา	38
8 ภาระการทำงานของผู้สอนในวิทยาลัยครู	39
9 ภาระการทำงานจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู	40
10 ภาระการทำงานจำแนกตามภาควิชา	40
11 ผลงานทางวิชาการจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู	41
12 ค่าเฉลี่ยผลงานทางวิชาการของผู้สอนหนึ่งคนจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู	42
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าทัศนคติของผู้สอนที่สังกัด กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน	48
14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสบการณ์ของผู้สอนที่สังกัด กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน	49
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัด กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน	50
16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการวิจัยของผู้สอนที่สังกัด กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน	51

17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนตำราของครูสอนที่สังกัด กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน	51
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการแปลตำราของครูสอนที่สังกัด กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน	52
19	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนบทความทางวิชาการ ของครูสอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน	52
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าถรรพนิคุณวุฒิของครูสอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาอังกฤษ	54
21	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าถรรพนิคุณวุฒิของครูสอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาไทย	54
22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าถรรพนิคุณวุฒิของครูสอนที่สังกัด ภาควิชาสังคมศึกษา	55
23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าถรรพนิคุณวุฒิของครูสอนที่สังกัด ภาควิชาคณิตศาสตร์	55
24	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าถรรพนิคุณวุฒิของครูสอนที่สังกัด ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	56
25	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสิทธิภาพของครูสอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาอังกฤษ	57
26	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสิทธิภาพของครูสอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาไทย	57
27	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสิทธิภาพของครูสอนที่สังกัด ภาควิชาสังคมศึกษา	58

28	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาคณิตศาสตร์	58
29	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	59
30	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการท างานของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาอังกฤษ	60
31	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการท างานของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาไทย	61
32	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการท างานของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาสังคมศึกษา	61
33	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการท างานของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาคณิตศาสตร์	62
34	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการท างานของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	62
35	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการวิจัยของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาอังกฤษ	64
36	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนตำราของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาอังกฤษ	64
37	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการแปลตำราของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาอังกฤษ	65
38	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนบทความทางวิชาการ ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ	65

39	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการวิจัยของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาไทย	66
40	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการเขียนตำราของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาภาษาไทย	66
41	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการเขียนบทความทางวิชาการ ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทย	67
42	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการวิจัยของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาสังคมศึกษา	68
43	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการเขียนตำราของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาสังคมศึกษา	68
44	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการเขียนบทความทางวิชาการ ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา	69
45	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการเขียนตำราของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาคณิตศาสตร์	70
46	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการเขียนบทความทางวิชาการ ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์	70
47	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการวิจัยของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	71
48	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการเขียนตำราของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	71
49	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการแปลตำราของผู้สอนที่สังกัด ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	72
50	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลลงานการเขียนบทความทางวิชาการ ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	72

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สร้างสรรคและพัฒนาผลงานด้านวิชาการ ปัจจุบันหนึ่งที่จะทำให้สถาบันอุดมศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพทางวิชาการ คือ คณาจารย์ ดังนั้นการประเมินมาตรฐานการศึกษาของสถาบันจึงยึดเกณฑ์ว่า ถ้ามีคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิเพียงพอพร้อมทั้งทั้งกันปริมาณและความสามารถแล้ว ก็เชื่อว่ามาตรฐานการศึกษาจะดีตามไปด้วย และถ้าจะวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งลงไปก็มักจะพบว่าความมีชื่อเสียงของสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวข้องกับคุณภาพของอาจารย์เสมอ (วิจิตร ศรีศุวัณ 2518 : 71) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของยูเนสโกว่า อาจารย์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดส่วนหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินงานของสถาบันมีคุณภาพ ก้าวหน้า เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นการวางแผนเพื่อพัฒนาอาจารย์ของสถาบันอย่างถูกต้อง เป็นสิ่งจำเป็น และควรมีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานของอาจารย์อยู่เสมอ ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารสถาบัน (Unesco. 1973 : 76 - 77)

ด้วยเหตุผลทั้งที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในแต่ละประเทศหรือแต่ละสถาบันจึงมีโครงการและวิธีการพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพอยู่เสมอ เช่น การคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นอาจารย์ของมหาวิทยาลัยโคโร ยูสมีครจะต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ จึงแก้ปัญหาด้วยการคัดเลือกบุคคลที่จบปริญญาชั้นต้นไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ต่อมาได้พัฒนาการสอนในระดับบัณฑิตวิทยาลัยขึ้น จนปัจจุบันสามารถผลิตปริญญาเอกโดยเฉลี่ยปีละ 100 คน และปริญญาโทปีละ 150 คน (Unesco. 1971 : 37 - 39) เมื่อสามารถผลิตนักศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกได้แล้ว การคัดเลือกอาจารย์ของสถาบันจึงใช้วิธีการคัดเลือกผู้ช่วยสอนจากนักศึกษาที่จบปริญญาโท และกำลังศึกษาปริญญาเอก (Unesco. 1974 : 73 - 76) มหาวิทยาลัยในเยอรมนี คนที่ทำหน้าที่สอนจะต้องมีการสอบเพื่อวัดความสามารถเฉพาะสาขาวิชา ซึ่งเรียกว่า ดีปโลมหรือฟุง (Diplom - Prüfung) หรือ

สติภาพหรือฟุง (Staats - Prüfung) เมื่อผ่านการสอบแล้วจะได้รับการฝึกเขียนบทคัดย่อ
 ผลงานวิจัยเพื่อเป็นพื้นฐานการวิจัย และจะต้องเตรียมการบรรยายภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการ
 ถ้ามานชั้นนี้ก็จะได้อิทธิพลที่เรียกว่า เวโนเลเกินตี (Venia Legendi) ซึ่งจะมีสิทธิบรรยายได้
 ต่อจากนั้นก็จะมีพัฒนาเพื่อเลื่อนฐานะตำแหน่งทางวิชาการขึ้นไปตามลำดับ (OECD, 1971 : 25-33)
 สำหรับมหาวิทยาลัยในสหภาพโซเวียตมีแผนในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของอาจารย์
 โดยกำหนดให้ทุก ๆ 5 ปี อาจารย์แต่ละคนจะมีสิทธิ์ลาพักคนละ 4 เดือน อาจารย์ที่ลาพักจะเลือก
 ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งในสี่ประการคือ (1) การฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรม (2) การศึกษา
 เพิ่มเติมในวิชาที่ตนสอนอยู่ (3) ทำงานวิจัยที่ตนสนใจร่วมกับนักวิจัย (4) เขียนตำราหรือวิทยานิพนธ์
 และเพื่อยกระดับการสอนของตน อาจารย์แต่ละคนจะต้องมีแผน 5 ปี โดยวางแผนไว้เป็นกิจกรรม
 ต่อเนื่องกันไปทุกปี แต่ละปีจะต้องมีการรายงานว่าได้ทำอะไรก้าวหน้าไปมากน้อยเพียงใด (Stolyetov,
 1974 : 119) เฉพาะในมหาวิทยาลัยเลนินกราด อาจารย์ใหม่จะมีการอบรมก่อนประจำการเป็นเวลา
 1 ปี โดยมหาวิทยาลัยจะเชิญวิทยากรจากโรงงานอุตสาหกรรมและผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ มาให้การอบรม
 เพื่อปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาและการสอนให้สูงขึ้น (Unesco, 1974 : 75 -76) และใน
 ประเทศยูโกสลาเวีย อาจารย์ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ (Professor) รองศาสตราจารย์
 (Associate Professor) ซีเนียร์เลคเชอเวอ์ (Senior Lecturer) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 (Assistant Professor) และอาจารย์ (Lecturer) นอกจากนี้จะมีผู้ช่วยอาจารย์ ซึ่งเรียกว่า
 แอสซิสแทนต์เลคเชอเวอ์ (Assistant Lecturer) คนที่จะได้รับคัดเลือกเป็นผู้ช่วยอาจารย์นั้น
 จะต้องมีคุณวุฒิปริญญาโท และกำลังศึกษาระดับปริญญาเอก มีความสามารถในการสอนและการวิจัย
 ในระยะแรกจะได้รับการฝึกให้ทำงานภายใต้การควบคุมดูแลของคณาจารย์ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ
 การสอนและฝึกการวิจัย (Zagreb, 1970, 110)

ในประเทศไทย ตำแหน่งผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำจะต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 (ทพวงมหาวิทยาลัย 2520 : 4) การพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ นอกจากจะส่งเสริมการลาศึกษาต่อ

เพื่อให้มีคุณวุฒิสูงขึ้นแล้ว ยังส่งเสริมการวิจัย การฝึกอบรม และการค้นคว้าทางวิชาการอีกด้วย (พวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2519 : 5)

ในด้านการฝึกหัดครู การพัฒนาอาจารย์ให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นเป้าหมายสำคัญของรัฐ ดังปรากฏในคำแถลงนโยบายการศึกษา เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2520 ว่า รัฐจะส่งเสริมการฝึกหัดครู โดยการปรับปรุงคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนในด้านปริมาณและคุณวุฒิให้เข้าเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งอัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาและสัดส่วนปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี อย่างเหมาะสม (กรมการฝึกหัดครู 2520 : 10.3) ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สี่ จึงได้กำหนดแผนการปรับปรุงการฝึกหัดครู เพื่อให้เป็นขุมกำลังในการพัฒนาการศึกษา และปรับปรุงระบบการฝึกหัดครูให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2520 : 270 - 278) เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชาติ กรมการฝึกหัดครูจึง เน้นการจัดกาฝึกหัดครูให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ มีความมุ่งหมายจะคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถเหมาะสม คือถือว่าอาจารย์ที่สอนครูควรจะต้อง เป็นครูที่ดีพอและเป็นแบบอย่างได้ มีทั้งความรู้ดีและมีความสามารถทางวิชาการ เป็นผู้ที่มีศรัทธาในอาชีพครูและมีความรับผิดชอบสูง ในขณะที่เดียวกันก็มุ่งจะพัฒนาอาจารย์ด้วยการอบรมระยะสั้น การลาศึกษาต่อ เพื่อให้มีอาจารย์ในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก เพิ่มขึ้น นอกจากนั้น กรมการฝึกหัดครูยังสนับสนุนการเขียนตำรา โดยรับพิมพ์เผยแพร่ให้ และถือว่าเป็นผลงานในรอบปีของอาจารย์ผู้นั้น (กรมการฝึกหัดครู 2520 : 18 - 21) เพื่อให้การผลิตครูมีคุณภาพ นอกจากจะปรับปรุงสัมรรถภาพของอาจารย์แล้ว ยังควบคุมมาตรฐานการผลิตและส่งเสริมคุณภาพการศึกษาด้วยการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่วิทยาลัยครูต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน (กรมการฝึกหัดครู 2520 : 12 - 14)

นโยบายของรัฐและของกรมการฝึกหัดครู แสดงให้เห็นถึงความวิตกกังวลเกี่ยวกับคุณภาพของอาจารย์ และมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการฝึกหัดครู ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน จากการศึกษาเกี่ยวกับคุณวุฒิของอาจารย์ในปีการศึกษา 2520 ในวิทยาลัยครูบางแห่ง พบว่า

บางคณะวิชาหรือบางภาควิชาตัดสินส่วนทางด้านคุณวุฒิของอาจารย์เมื่อเทียบกับเกณฑ์ขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า สักส่วนคุณวุฒิของอาจารย์ในวิทยาลัยครูก็กล่าวสูงกว่าเกณฑ์ แต่บางคณะวิชาหรือบางภาควิชาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มากจนถึงขั้นที่ว่า ไม่ควรที่จะเปิดสอนระดับปริญญาตรี (รังสรรค์ ทิมพันธุ์พงษ์ ม.ป.ป. : 24 - 26)

ทั้งนี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ คุณวุฒิ ประสบการณ์ ผลงานทางวิชาการ และภาระการทำงานของผู้สอนในวิทยาลัยครู เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาในสถาบันฝึกหัดครูต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษารังนี้มีความมุ่งหมายเพื่อจะศึกษาตัดสินส่วนคุณวุฒิ ประสบการณ์ ผลงานทางวิชาการ ภาระการทำงานของผู้สอนในวิทยาลัยครู และเพื่อเปรียบเทียบตัดสินส่วนคุณวุฒิกับ เกณฑ์ขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งการเปรียบเทียบค่าบรรณานุกรมคุณวุฒิ ประสบการณ์ ผลงานทางวิชาการ และภาระการทำงานของผู้สอนในภาควิชาต่างภาควิชาคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ ซึ่งมีความมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบตัดสินส่วนคุณวุฒิของผู้สอนกับ เกณฑ์ตัดสินส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าบรรณานุกรมคุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงาน และผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูที่ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบค่าบรรณานุกรมคุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงาน และผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. สักส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครูสูงกว่าเกณฑ์ตัดสินส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย
2. ค่าบรรณานุกรมคุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงานและผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน

3. คําพรรณนาคุณวุฒิ ประสพการณ์ ภาระการทำงาน และผลงานทางวิชาการของ ผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัดกลุ่มมหาวิทยาลัยครุต่างกัน มีความแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาเรื่องนี้จะทำให้ทราบถึงคุณวุฒิ ประสพการณ์ ผลงานทางวิชาการ ภาระหน้าที่ และปริมาณงานของผู้สอนในวิทยาลัยครุว่า สูงต่ำ มากน้อยและเหมือนหรือต่างกันอย่างไร เมื่อ จำแนกตามกลุ่มสถาบัน ภาควิชา อันจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารและผู้อํานวยการจัดการศึกษา ระดับนี้ ในการจัดสรรอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถ ให้กระจายได้เท่าเทียมทั่วถึงกัน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงส่งเสริมและกระตุ้นอาจารย์ให้ปฏิบัติภาระหน้าที่ตาม เป้าหมาย ของกรมการฝึกหัดครู นอกจากนี้ยังจะเป็นประโยชน์ต่อกกรมการฝึกหัดครูในการที่จะนำข้อมูลที่ได้ ไปศึกษาเปรียบเทียบกับสถาบันที่ผลิตครูปริญญาอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกันอีกด้วย และผลการศึกษาจะเป็น ข้อมูลบ่งบอกในการประเมินเชิงคุณภาพทางวิชาการของผู้สอนและของสถาบันได้ส่วนหนึ่ง ซึ่ง กรมการฝึกหัดครูจะได้ใช้ข้อมูลจากการศึกษาเป็นรากฐานในการวางแผนพัฒนาคุณภาพอาจารย์และ ปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาอย่างถูกต้อง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษารั้งนี้จะศึกษากับผู้สอนในวิทยาลัยครุ ที่สังกัดภาควิชาที่เปิดสอนวิชาเอกถึง ระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2521 และศึกษาเฉพาะภาควิชา ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไป เท่านั้น

เนื้อหาที่ศึกษา จะศึกษาเกี่ยวกับ คุณวุฒิ ประสพการณ์ ภาระการทำงาน และผลงาน ทางวิชาการของผู้สอน

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ที่สอนประจำในวิทยาลัยครูและเป็นอาจารย์ค่ามระเบียบว่าด้วยผู้สอนในวิทยาลัยครู

คุณวุฒิ หมายถึง วุฒิทางการศึกษาสูงสุดทั้งภายในและภายนอกประเทศ ได้แก่ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

ค่าครรชนี่คุณวุฒิ หมายถึง ตัวเลขที่กำหนดค่าระดับปริญญา

สัดส่วนคุณวุฒิ หมายถึง สัดส่วนปริญญาตรี : ปริญญาโท : ปริญญาเอก

ประสบการณ์ หมายถึง ประสบการณ์การสอนนับจำนวนปีที่ทำการสอนไม่ว่าจะสอนในวิทยาลัยครูหรือที่อื่น ๆ ก็ตาม

ภาระการทำงาน หมายถึง จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ทำการสอน การเตรียมการสอน และการให้คำปรึกษาแนะนำ การนิเทศการสอน งานบริหาร งานธุรการ งานบริการ การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และอื่น ๆ

วิทยาลัยครู หมายถึง สถาบันที่ดำเนินการผลิตครูของกรมการฝึกหัดครู และเป็นวิทยาลัยครูตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู 2518

กลุ่มวิทยาลัยครู หมายถึง วิทยาลัยครูที่ได้รวมกลุ่มกันโดยอาศัยสภาพทางภูมิศาสตร์ และมีความมุ่งหมายเพื่อความร่วมมือทางวิชาการ ได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง.

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ในระยะแรกของการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา คุณภาพของอาจารย์เป็นองค์ประกอบสำคัญประการแรก ที่นำมาพิจารณาเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษา โดยพิจารณาว่า อาจารย์แต่ละคนได้รับการฝึกอบรมมาดีเพียงใด และได้ถูกส่งไปในด้านการสอนและการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ในขณะที่เกี่ยวกับอาจารย์เหล่านั้นยังเป็นเกณฑ์ที่มีประโยชน์ในการศึกษาความเข้มแข็งและศักยภาพการขยายตัวของการอุดมศึกษาอีกด้วย (ฮอว์ และฮาร์ริง บัควีรี 2511 : 28) สำหรับเกณฑ์ประเมินความสามารถและคุณภาพของอาจารย์นั้นประกอบด้วย (1) ความรู้ ต้องมีความรู้ในด้านที่ตนสอน ความรู้ด้านวิชาครูและจิตวิทยา (2) ทักษะการสอน ได้แก่ทักษะการถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการใช้วัสดุสื่อการสอน (3) ความสนใจและทัศนคติ สนใจการสอน การเตรียมการสอน สนใจในการค้นคว้าหาความรู้แก่ตนเอง นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะเพิ่มเติมด้วยว่าการประเมินผลงานบุคลากรนั้น ควรคำนึงถึงระดับการศึกษา เจตคติ ประสิทธิภาพ มนุษยสัมพันธ์ ความฉลาดไหวพริบ ความคิดริเริ่ม ความขยัน และอื่น ๆ (วิญญู สาทร 2516 : 196-199) การประเมินมาตรฐานการศึกษา นอกจากจะพิจารณาคุณภาพของอาจารย์แล้ว ในปัจจุบันได้พิจารณาองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ด้วย เป็นต้นว่า ปรัชญาและหน้าที่ของสถาบัน ทรัพยากรด้านการเงิน อุปกรณ์อาคารสถานที่ หลักสูตรและประสิทธิภาพการสอน ระบบบริหารกิจการนักศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักศึกษาและของสถาบัน (วิจิตร ศรีสอน 2518 : 72 - 74)

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพของผู้สอนนั้น ตามแนวคิดของ เซ็น แก้วยศ (เซ็น แก้วยศ 2519 : 190 - 196) สรุปได้ดังนี้ การวิเคราะห์เชิงคุณภาพประกอบด้วยสามลักษณะคือ การวิเคราะห์ตัวป้อน (Input) การวิเคราะห์กระบวนการ (Process) และการวิเคราะห์ผลผลิต (Output) การวิเคราะห์ตัวป้อนได้แก่ การวิเคราะห์ผู้เรียน ผู้บริหาร

และเน้นตัวครูซึ่งเป็นตัวป้อนที่สำคัญมาก คุณภาพของครูมีความสำคัญต่อผลการเรียน สิ่งแรกที่จะต้องนำมาพิจารณาคือ วุฒิของครู ครูที่มีคุณวุฒิเหมาะสมย่อมมีสมรรถวิสัยในการผลิตสูงกว่าครูที่มีคุณวุฒิไม่เหมาะสม นอกเหนือจากคุณวุฒิของครูยังจะต้องพิจารณา ประสบการณ์ บุคลิกภาพ สมรรถภาพทางสมองและสถานภาพทาง เศรษฐกิจอีกด้วย ส่วนการวิเคราะห์ภายในกระบวนการผลิต บางกรณีอาจจะวิเคราะห์คุณภาพได้โดยตรง แต่ส่วนใหญ่มักจะต้องวิเคราะห์ทางอ้อมแล้วสรุปว่าคุณภาพค่านั้นเป็นอย่างไร สำหรับการวิเคราะห์คุณภาพจากเกณฑ์ภายนอกยังไม่มียุทธการวิจัยมากนัก และผู้วิจัยที่ทำการวิจัยเรื่องนี้มักจะประเมินผลผลิตที่ออกมา ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นคุณภาพได้

นอกจากนี้การวัดภาระการทำงานของอาจารย์ก็เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินเชิงคุณภาพ ภาระการทำงานของอาจารย์ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม การแสวงหาความรู้ งานบริหารและธุรการ ตลอดจนงานบางอย่างซึ่งอาจารย์เป็นผู้ริเริ่มเอง เช่น งานวิจัย งานเขียนบทความ งานแต่งตำรา การวัดภาระการทำงานแบ่งเป็นสามแบบ คือ (1) วัดด้วยผลผลิตของการทำงาน (2) วัดด้วยเวลาที่ใช้ในการทำงาน เช่น จำนวนชั่วโมงสอน การเตรียมการสอน การตรวจงานและการเป็นที่ปรึกษานักศึกษา (3) วัดด้วยเวลาที่ใช้ในการทำงาน โดยคำนึงถึงความหนักเบาของงาน (วิรุพท์ บุญสมบัติ 2519 : 76 - 77)

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งในด้านคุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงาน เกณฑ์การคัดเลือกอาจารย์ และการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ มีทั้งบุคคล องค์การและสถาบันทำการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวาง เช่น

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอาจารย์ เกณฑ์การคัดเลือกและลักษณะการทำงานของอาจารย์ ในประเทศอินเดีย ตำแหน่งของผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย อาจารย์ (Lecturer) ผู้ที่เป็นอาจารย์จะต้องมีคุณวุฒิปริญญาโท รัคเตอร์ (Reader) ผู้ที่จะเป็นรัคเตอร์ จะต้องเป็นอาจารย์มาแล้ว 5 - 10 ปี มีผลงานวิจัยและการเขียนผลงานทางวิชาการ สำหรับศาสตราจารย์ (Professor) นั้น เป็นตำแหน่งที่จะต้องมีความรู้ของงานทางวิชาการสูงมาก จะต้องมียุทธการสอน 5 - 10 ปี มีผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยที่เด่น (Haggerty. 1969 : 112 - 153)

สำหรับประเทศเบลเยียม กำหนดตำแหน่งผู้สอนตามคุณภาพทางวิชาการ เป็นสามระดับ คือ ระดับหนึ่งหรือระดับต้นเรียกว่า อะตาเช่ (Atachés) ได้แก่ บุคคลที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาเอก ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอน เมื่อจบปริญญาเอกแล้ว 4 ปี จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าอะตาเช่ ระดับที่สองเรียกว่า เชฟเคตราโว หรือ เรเปติเตอร์ (Chef de Travaux or Répétituer) ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์การสอนมาแล้ว 10 ปี ระดับที่สามเรียกว่า เชฟเฟาเกิลเตเอนต์กองแซร์วาเตอร์อาเกรเย (Chef de Faculté and Conservateurs Agrégés) จะต้อง มีประสบการณ์สอนมาแล้ว 12 ปี และจะต้องได้รับการรับรองในฐานะผู้สอนระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้การเลื่อนฐานะตำแหน่งยังขึ้นอยู่กับคุณภาพอาวุโสของสถาบัน โดยพิจารณาจากคุณวุฒิ ผลงานทางวิชาการ และจำนวนปีที่ทำงานมากกว่าความสามารถทางด้านการสอน (OECD. 1971 : 45 - 105)

ในสหรัฐอเมริกา การคัดเลือกอาจารย์ใช้เกณฑ์แตกต่างกันในแต่ละมหาวิทยาลัย โดยจะต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทและกำลังศึกษาปริญญาเอก ในระยะแรกจะได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์ (Instructor) เมื่อมีประสบการณ์ก็จะเลื่อนเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ (Assistant Professor) รองศาสตราจารย์ (Associate Professor) และศาสตราจารย์ (Professor) สำหรับคนที่มีคุณวุฒิปริญญาตรีมักจะได้รับการแต่งตั้งให้ช่วยทำงานเกี่ยวกับการวิจัยพร้อมกับเรียนไปด้วย เพื่อให้ได้ปริญญาสูงขึ้น แต่ถ้ามีปริญญาเอกก็จะได้เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ซึ่งจะต้องใช้เวลาอีก 5 ปี เพื่อจะเลื่อนเป็นรองศาสตราจารย์ และอีกอย่างน้อย 7 ปี จึงจะได้เป็นศาสตราจารย์ (OECD. 1971 : 45 - 105)

ส่วนการสรรหาอาจารย์ในประเทศอังกฤษใช้วิธีประกาศทั่วไป โดยมี การคัดเลือกที่พิถีพิถัน ซึ่งส่วนมากจะได้แก่บุคคลที่มีคุณวุฒิสองกว่าปริญญาตรี และจะต้องทดลองปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 3 ปี ทั้งนี้จะมีคณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการและการวิจัยก่อนที่จะแต่งตั้งเป็นอาจารย์ประจำ เกณฑ์อัตราเงินเดือนที่ตั้งมีกำหนดระดับสูงสุดของแต่ละระดับไว้ เมื่อเงินเดือนถึงระดับนั้น ก็จะมีการพิจารณาผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา ถ้าการปฏิบัติงานไม่ได้ผลเป็นที่พอใจ บุคคลนั้นจะ

ไม่ได้รับการพิจารณาเงินเดือนเกินกว่าขั้นที่กำหนด เกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบใช้ผลงาน การสอน การวิจัย และการตีพิมพ์หนังสือเป็นเกณฑ์สำคัญ ส่วนการแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่ตำแหน่ง ศาสตราจารย์ที่ว่างลงนั้น โดยปกติใช้ประกาศทั่วไป โดยไม่จำกัดว่าจะต้องเลื่อนมาจากตำแหน่งใด ดังนั้นจึงอาจจะมาจากบุคคลภายนอกก็ได้ ตำแหน่งศาสตราจารย์นั้นปกติมีจำกัดแผนกวิชาใดหนึ่งตำแหน่ง และผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ได้นั้นก็คือหัวหน้าแผนกวิชานั้นเอง แต่ตามแผนกวิชาใหญ่ก็อาจจะมี มากกว่าหนึ่งตำแหน่ง (วิจิตร ศรีสอน 2516 : 27)

มหาวิทยาลัยโคโร ประเทศอียิปต์ ผู้สอนประกอบด้วย ผู้ช่วยสอน (Demonstrator) อาจารย์ (Lecturer) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (Assistant Professor) และศาสตราจารย์ (Professor) ผู้ที่เป็นอาจารย์ในระยะแรกจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอน ซึ่งจะมีหน้าที่ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์หรืออาจารย์ อาจารย์จะต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก และสำเร็จปริญญาตรีมาแล้ว อย่างน้อย 6 ปี ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์จะต้องเป็นอาจารย์มาแล้วอย่างน้อย 5 ปี สำเร็จ ปริญญาตรีมาแล้วอย่างน้อย 11 ปี และมีผลงานวิจัย สำหรับตำแหน่งศาสตราจารย์จะต้องเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้ว 5 ปี สำเร็จปริญญาตรีมาแล้วอย่างน้อย 16 ปี และมีผลงานวิจัย (Ismail. 1974 : 230 - 233) แต่มหาวิทยาลัยกานบูล (Kabul) ในประเทศอัฟกานิสถาน ผู้สอนแบ่ง เป็นสองประเภทคือ (1) แบ่งตามความรับผิดชอบ ได้แก่ สอนโดยไม่มีงานบริหาร หรือ งานวิจัย สอนโดยมีงานบริหารหรืองานวิจัย และอาจารย์พิเศษ (2) แบ่งตามตำแหน่งทางวิชาการ มีสองกลุ่มคือ กลุ่มแรกได้แก่ผู้สอนระดับสูงมีสามตำแหน่งคือ โปแฮนด์ (Pohand) โปแฮนวอล (Pohanwal) และโปแฮนดอรี (Pohandory) อาจารย์กลุ่มนี้มีหน้าที่สอน วิจัย สัมมนา และ การประชุม กลุ่มที่สองได้แก่ผู้สอนระดับรองมีสามตำแหน่งคือ โปแฮนมอล (Pohanmal) โปแฮนยาร์ (Pohanyar) โปไฮยาเลย์ (Fohyalay) มีหน้าที่ภายใต้การควบคุมแนะนำของกลุ่มแรก งานหลักคือ ช่วยกลุ่มแรก แต่ในทางปฏิบัติให้สอนด้วย (Saaed and Yaftali. 1974 : 261) สำหรับ การสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยฮัมโบลด์ท ประเทศเยอรมนี พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่จะสอนโดย บรรยายร้อยละ 20 สัมมนาหรือติวร้อยละ 25 และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองร้อยละ 55 ในปัจจุบัน

สัดส่วนเปลี่ยนแปลงไปเป็นการบรรยายร้อยละ 35 สัมมนาหรือทิวร้อยละ 25 ศึกษาด้วยตนเอง ร้อยละ 40 (Lehmann and Schulz. 1975 : 59 - 102)

การศึกษากันคุณวุฒิ พบว่า คุณวุฒิของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีการสอนตามหลักสูตร 4 ปี ในสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 1960 มีอัตราส่วนของอาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอกร้อยละ 30 ปริญญาโทร้อยละ 40 วิชาชีพเฉพาะสาขาร้อยละ 12 ปริญญาตรีร้อยละ 15 และต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 3 (Beach. 1960 : 187) จากการศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์มหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ พบว่า มีคุณวุฒิปริญญาเอกร้อยละ 47 มหาวิทยาลัยในประเทศมาเลเซีย อาจารย์คุณวุฒิปริญญาเอก มีร้อยละ 30 ในฟิลิปปินส์อาจารย์มหาวิทยาลัยร้อยละ 17 มีคุณวุฒิปริญญาเอก (Hayden. 1961 : 378 - 381) และจากการศึกษาความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับคุณวุฒิขั้นต่ำของผู้ที่จะ เป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา โดยสำรวจสถาบันอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกา 63 แห่ง และใน ประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน อินเดีย ออสเตรเลีย อังกฤษ ปากีสถาน และเยอรมนีอีก 16 แห่ง พบว่า สถาบันอุดมศึกษาเหล่านี้มีความต้องการผู้สอนที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำที่สุดคือ ระดับปริญญาตรี 15 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 19 ระดับปริญญาโท 43 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 54.4 ระดับปริญญาเอก 16 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 20.2 ระดับปริญญาโทและศึกษาวิชาเฉพาะอีก 1 ปี มี 2 แห่ง หรือ คิดเป็นร้อยละ 2.5 อีก 3 แห่ง ไม่แสดงความกึกกั้น (อ้างอิงมาจาก Paik. 1967 : 76) สำหรับในประเทศเกาหลี ปาก ได้ศึกษาวิจัยสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาอาจารย์พบว่าอาจารย์ใน สถาบันอุดมศึกษามีสัดส่วน ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี และต่ำกว่าเท่ากับ 1.01 : 3.34 : 5.65 (Paik. 1967 : 247 - 253)

การศึกษาเกี่ยวกับภาระการทำงาน ปรากฏว่า ภาระการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัย ในประเทศอิตาลีและฝรั่งเศสสอนสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ฮอลแลนด์ 3 - 4 ชั่วโมง สหรัฐอเมริกา 4 - 8 ชั่วโมง เยอรมนีตะวันตก 6 - 10 ชั่วโมง และออสเตรเลีย 12 ชั่วโมง (Shryock. 1961 : 21 - 41) ต่อมาเมื่อมีการศึกษาภาระการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ และประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยในมาเลเซียสอนโดยเฉลี่ย สัปดาห์ละ 4 - 6 ชั่วโมง ควบคุมห้องปฏิบัติการและให้คำปรึกษาแนะนำนิสิตอีก 6 - 8 ชั่วโมง

อาจารย์มหาวิทยาลัยในประเทศฟิลิปปินส์สอนสัปดาห์ละ 15 ชั่วโมง แก่มหาวิทยาลัยเอกชน สอนสัปดาห์ละ 24 ชั่วโมง อินโดนีเซีย ศาสตราจารย์ (Professor) สอนสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ซีเนียร์ เลคเชอเรอร์ (Senior Lecturer) สอนสัปดาห์ละ 8 ชั่วโมง จูเนียร์ เลคเชอเรอร์ (Junior Lecturer) สอนสัปดาห์ละ 12 ชั่วโมง ในสิงคโปร์ อาจารย์สอนสัปดาห์ละ 9 - 12 ชั่วโมง เวียดนาม ศาสตราจารย์ (Professor) สอน สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง ซีเนียร์เลคเชอเรอร์ (Senior Lecturer) สอนสัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง ในประเทศอังกฤษนั้น อาจารย์มหาวิทยาลัยมีภาระการทำงานโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 40.5 ชั่วโมง ซึ่งแยกเป็นการสอน 7.5 ชั่วโมง เตรียมการสอนและตรวจงาน 12 ชั่วโมง งานวิจัย 11 ชั่วโมง การศึกษาส่วนตัว 4 ชั่วโมง และอื่น ๆ 6 ชั่วโมง สำหรับประเทศไทย ศาสตราจารย์สอน สัปดาห์ละ 8 - 9 ชั่วโมง รองศาสตราจารย์สอน 9 - 12 ชั่วโมง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สอน 15 - 18 ชั่วโมง (Hayden. 1961 : 378 - 381)

สำหรับในประเทศเกาหลี ภาระการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัย พบว่า มีการกำหนด ชั่วโมงสอนไว้สำหรับอาจารย์สัปดาห์ละ 9 ชั่วโมง แต่ส่วนมากจะสอนโดยเฉลี่ยสัปดาห์ละ 11.5 ชั่วโมง (Park. 1967 : 247 - 253) ในระยะต่อมาคือในปี ค.ศ. 1974 ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยโคโร พบว่า ศาสตราจารย์สอนสัปดาห์ละ 8 ชั่วโมง ผู้ช่วยศาสตราจารย์สอนสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง อาจารย์สอนสัปดาห์ละ 12 ชั่วโมง และผู้ช่วยสอนจะทำหน้าที่ช่วยสอนประมาณ 14 ชั่วโมงหรือน้อยกว่า (Ismail. 1974 : 230 - 233) และในปีเดียวกันนั้นเองในประเทศเยอรมนีก็มีการศึกษาภาระการทำงานของอาจารย์ ในมหาวิทยาลัยฮัมโบล์ดท์ พบว่า อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนในปีแรกจะต้องทำงานสัปดาห์ละ 43 ชั่วโมง และงานอื่น ๆ อีกเป็นต้นว่า ตรวจงาน 20 แบบฝึกหัดต่อสัปดาห์ตลอดระยะเวลาสองภาคเรียน ก่อจากนั้นจะเลื่อนตำแหน่งเป็นอาจารย์หรือผู้บรรยาย (Lecturer) จะทำหน้าที่สอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ตรวจงาน 16 แบบฝึกหัดตลอดระยะเวลาสองภาคเรียน ปีต่อมาจะเพิ่มการสอนเป็น สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ผู้สอนจะมึ้งงานกำหนดไว้แน่นอน เพื่อเป็นหลักประกันการสอนในระดับสูง

และเน้นการพัฒนาคุณภาพให้รู้จักการพัฒนาความรู้ในด้านการวิจัยและการสอน ฝึกทำหน้าที่วางแผน และจัดกิจกรรมทางสังคม ตลอดจนให้ความรับผิดชอบในการเลือกเนื้อหาและวิธีสอน ให้สามารถ วิจัย สอน และบริการการศึกษา เมื่อเริ่มทำงานอาจารย์จะใช้เวลาในการสอนประมาณร้อยละ 27 ต่อมาจะใช้เวลาในการสอน การวิจัย และกิจกรรมอื่นเท่า ๆ กัน (Lehmann and Schulz. 1974 : 247)

ในปี ค.ศ. 1974 นี้ มีการศึกษาเกี่ยวกับภาระการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัย ในประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ นอกจากมหาวิทยาลัยโคโร ประเทศอียิปต์ และมหาวิทยาลัย ฮัมโบล์ท ประเทศเยอรมนีแล้ว ในประเทศเลบานอน ก็มีการศึกษาภาระการทำงานของอาจารย์ ในมหาวิทยาลัยอเมริกันในเบรค พบว่า อาจารย์ประจำที่ได้รับแต่งตั้งให้หน้าที่สอนจะสอนประมาณ 12.5 ชั่วโมง รวมกับหน้าที่ช่วยเหลือรับผิดชอบงานวิชาการอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละคนก็แตกต่างกันไป สำหรับคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์สอนโดยเฉลี่ยประมาณ 9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์หรือประมาณภาคเรียนละ สามวิชา เวลาส่วนหนึ่งจะใช้ในการประชุม เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ งานบริหาร งานวิจัย ที่ปรึกษา นักศึกษา ในทางปฏิบัติอัตราชั่วโมงสอน 9 ชั่วโมง อาจลดลงได้หลายเหตุผลอื่น ๆ เป็นต้นว่า เป็นหัวหน้าคณะวิชาหรือทำการวิจัยพิเศษและอื่น ๆ สำหรับศาสตราจารย์ (Professor) ที่ไม่มี ชั่วโมงสอนก็จะรับผิดชอบในการวิจัยประมาณ 10.8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานบริหาร 9.6 ชั่วโมง ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 5.7 ชั่วโมง ที่ปรึกษานักศึกษา 3.5 ชั่วโมง และการประชุม 2.5 ชั่วโมง (Akrawi. 1974 : 325) ในประเทศอาร์เจนตินา มหาวิทยาลัยแห่งชาติกูโย (Guayo) ก็มีการศึกษาภาระการทำงานของอาจารย์เช่นกัน ปรากฏว่า ภาระการทำงานแปรผันตามลักษณะวิชา อัตราการทำงานกำหนดไว้ประมาณ 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งแปรผันระหว่างการบรรยาย การทิว และกิจกรรมอื่น ๆ บางคณะวิชากำหนดอัตราการทำงานสัปดาห์ละ 45 ชั่วโมง ภาระหน้าที่ทั่วไป ของอาจารย์ที่จะต้องทำได้แก่ การสอน การสัมมนา ที่ปรึกษานักศึกษา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การประชุมหรือการบริการทั่วไป นอกจากนั้นศาสตราจารย์ยังจะต้องทำหน้าที่เป็นกรรมการต่าง ๆ และส่งเสริมการวิจัยอีกด้วย (Verstraete. 1974 : 276)

ในประเทศไนจีเรียก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ พบว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัยไอเฟ (Ife) มีงานหลักที่สำคัญคือ การสอนและการวิจัย อาจารย์อาวุโสจะมีงานบริหาร การวางแผน ใ้บริการสังคม ฯลฯ ชั่วโมงการทำงานแตกต่างกันไปตามคณะวิชา สำหรับคณะวิทยาศาสตร์มีงานควบคุมห้องปฏิบัติการ 3 ชั่วโมง สอนและทิวประมาณ 6-9 ชั่วโมง คณะอื่น ๆ เฉลี่ยต่ำสุดสอนและทิวสัปดาห์ละ 6 ชั่วโมงและสูงสุด 12 ชั่วโมง อาจารย์แต่ละคนจะต้องมีงานวิจัยควบคู่กับการสอน (Fafunwa., 1974 : 298 - 299) และในมหาวิทยาลัยไนวยอร์กที่ฟัฟฟาโล ปรากฏว่า อาจารย์จะสอนสัปดาห์ละ 12 ชั่วโมง แต่เพื่อการเลื่อนวิทยฐานะตำแหน่งทางวิชาการจึงสอนมากกว่า 12 ชั่วโมง จากการสำรวจเมื่อปี 1969 ศาสตราจารย์ (Professor) ปฏิบัติภาระหน้าที่ (Work Load) สัปดาห์ละ 57.8 ชั่วโมง รองศาสตราจารย์ (Associate Professor) สัปดาห์ละ 57.3 ชั่วโมง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (Assistant Professor) สัปดาห์ละ 54.9 ชั่วโมง อาจารย์ (Lecturer) สัปดาห์ละ 56.2 ชั่วโมง โดยทั่วไปอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนและวิจัยจะทำงานมากกว่าอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนและบริหาร ในการพิจารณาภาระหน้าที่การทำงานหรือปริมาณงานของผู้สอน ได้กำหนดเกณฑ์ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับการวัดปริมาณงานของอาจารย์ไว้ดังนี้ (1) การบรรยาย บรรยายและสัมมนา บรรยายและอภิปราย เวลา 1 ชั่วโมง เท่ากับภาระหน้าที่การทำงาน 1 ชั่วโมง (2) ควบคุมห้องปฏิบัติการ 2 - 3 ชั่วโมง เท่ากับภาระหน้าที่การทำงาน 1 ชั่วโมง (3) ศิลปปฏิบัติ 2 ชั่วโมง เท่ากับการสอนหรือภาระหน้าที่การทำงาน 1 ชั่วโมง (4) สัมมนาและเป็นที่ปรึกษานักศึกษาหนึ่งคน ในเวลา 1 ชั่วโมงคอสัปดาห์รวมกับการสัมมนาอีก 3 ชั่วโมงเทียบให้เท่ากับภาระหน้าที่การทำงาน 1 ชั่วโมง แต่ฉานักศึกษาคู่คนหรือกลุ่มละสี่คน ในเวลา 1 ชั่วโมงเทียบให้เท่ากับภาระหน้าที่การทำงาน 1 ชั่วโมง (5) การบริการสังคมหรืองานภาคสนาม 4 ชั่วโมงค่อนักศึกษาหนึ่งคนคอสัปดาห์ นักศึกษาหนึ่งคนเท่ากับภาระหน้าที่การทำงาน 1 ชั่วโมง (Razik,

1975 : 103 - 141)

นอกจากนั้น ปาค (Paik. 1967 : 247 - 253) ได้ศึกษาวิจัยสถาบันอุดมศึกษาในประเทศเกาหลี พบว่า อาจารย์ส่วนมากมีประสบการณ์การทำงานโดยเฉลี่ย 13.7 ปี เมื่อแยกเป็นประเภท ปรากฏว่า มีประสบการณ์การสอนโดยเฉลี่ย 9.8 ปี การวิจัย 3.2 ปี การบริหาร 5.3 ปี และอื่น ๆ 6.2 ปี

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสถานการณ์ของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอาจารย์ มีผู้สนใจศึกษากันมาก เช่น

ซอว์และซำรง บัศรี (ซอว์และซำรง บัศรี 2511 : 53 - 72) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์มหาวิทยาลัยในประเทศไทย โดยกำหนดค่าตัวเลขระดับปริญญาเอกเป็น 1 ระดับปริญญาโท 0.7 และระดับปริญญาตรี 0.5 เพื่อคำนวณหาค่าครรชนเฉลี่ยของอาจารย์ พบว่า คุณวุฒิของอาจารย์โดยเฉลี่ยมีค่า 0.63 อาจารย์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 64 และอาจารย์ส่วนมากเป็นอาจารย์ระดับต้นคือ เป็นผู้บรรยายหรืออาจารย์ถึงร้อยละ 85 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประมาณร้อยละ 6 รองศาสตราจารย์ร้อยละ 3 และศาสตราจารย์ร้อยละ 6 นอกจากนี้ยังเสนอแนะว่า ถ้าจะให้ประเทศไทยจัดสอนในระดับหลังปริญญาตรี ควรจะมีอาจารย์ในระดับต่าง ๆ เพื่อให้ถึงมาตรฐานสากล คือมีอัตราส่วนอาจารย์ คุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ 3 : 5 : 2

คณะกรรมการดำเนินการศึกษาและวางโครงการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา

คณะกรรมการดำเนินการศึกษาและวางโครงการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา 2513 : 8-17) ได้สรุปผลการศึกษาสภาพและปัญหาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่สอง (2510 - 2514) ว่า ระบบบริหารงานบุคคลในมหาวิทยาลัยไม่สนใจให้คนที่มีความรู้เข้าเป็นอาจารย์ และไม่พยายามรักษาคนที่มีประสิทธิภาพทางวิชาการสูงไว้ การเลื่อนฐานะทางวิชาการไม่ได้อาศัยผลงานทางวิชาการแต่อาศัยชั้นคอนระบบราชการ ในคานการสอนมหาวิทยาลัยยังใช้อาจารย์ที่ไม่มีคุณวุฒิอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะเห็นได้จากสัดส่วนอาจารย์คุณวุฒิ ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ในระยะแผนพัฒนามีดังนี้

ปี พ.ศ.	ปริญญาเอก	:	ปริญญาโท	:	ปริญญาตรี	:	ต่ำกว่าปริญญาตรี
2510	0.87	:	3.98	:	4.86	:	0.29
2511	0.86	:	4.3	:	4.6	:	0.25
2512	0.84	:	4.2	:	4.43	:	0.53
2513	0.78	:	4.18	:	4.56	:	0.48

ต่อมาในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่สาม ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐได้สรุปผลการศึกษา สถานภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐระหว่างปี 2515 - 2516 พบว่า มหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคขาดแคลนอาจารย์เป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากสัดส่วน คุณวุฒิของอาจารย์ประจำปีการศึกษา 2515 มีคุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ 1.0 : 4.3 : 4.7 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำที่ยูเนสโกกำหนด ได้เสนอแนะว่าจะต้องพิจารณาส่งเสริมมาตรฐานคุณวุฒิของอาจารย์ปริญญาตรีให้สูงขึ้น (ทบวง มหาวิทยาลัยของรัฐ 2516 : 15 - 19) และในปี 2517 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้รายงานสรุปผลการดำเนินงานการศึกษาระดับอุดมศึกษาประจำปี 2516 พบว่า สัดส่วนคุณวุฒิของอาจารย์ทั้งหมดมีคุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรีและต่ำกว่า เท่ากับ 1.2 : 4.7 : 4.1 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2517 : 34 - 101)

พิศมัย ศรีอำไพ (พิศมัย ศรีอำไพ 2518 : 51 - 53) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ หน้าที่การงานของอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในภาคต้น ปีการศึกษา 2517 ผลการวิจัย พบว่า

1. ลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัย มีอัตราเฉลี่ยการทำงาน เป็นปรกติของอาจารย์คนหนึ่ง ดังนี้ สอนสองวิชาต่อภาคเรียน สอนสองหมู่เรียน ใช้เวลาใน คำนการสอน ซึ่งรวมถึงการเตรียมการสอนและการตรวจงานของนิสิต 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ใช้เวลาในคานการนิเทศการสอน 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีนิสิตในความปกครองที่เป็นนิสิตปริญญาตรี 20 คน ต้องนิเทศการสอนนิสิต 18 คน ใช้เวลาในคานการวิจัย บริหาร และบริการ 6, 12 และ 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ

2. อาจารย์จำนวนร้อยละ 88.86 ทำหน้าที่สอน สามในสี่ทำหน้าที่สอนโดยไม่ได้วิจัย และหนึ่งในสี่สอนโดยไม่ได้บริการสังคม

3. หน้าที่การงานของอาจารย์ในทุกสาขาวิชาที่แตกต่างกันคือ จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ ที่ใช้ในการวิจัย การนิเทศการสอน การบริหาร ส่วนจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่ใช้ในการสอน และการบริการของอาจารย์ในทุกสาขาไม่แตกต่างกัน

พฤศฒา ฐำนัถ์ (พฤศฒา ฐำนัถ์ 2518 : 64 - 67) ได้ศีกษาลักษณะหน้าท้ การงานของอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหิดล ในภาคต้นปีการศึกษา 2518 ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหิดลคนหนึ่ง โดยปรกคมีอัตราเฉลี่ยการทำงานดังนี้ (1) ทำการสอนสอนวิชาต่อภาคเรียน (2) ใช้เวลาในการสอน การวิจัย การบริการ และการบริหาร เป็น 19, 10, 13 และ 7 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตามลำดับ และใช้เวลาในการ ปฏิบัติงานทั้งหมด 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (3) ดูแลนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และ ปริญญาเอก หลักสูตรละสองคน และให้คำปรึกษาคนละ 1, 2.6 และ 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตามลำดับ (4) อาจารย์ประมาณครึ่งหนึ่งทำการสอนโดยไม่ได้ทำการวิจัย ประมาณหนึ่งในสาม ทำการสอนโดยไม่ได้บริการ และหนึ่งในสามทำการสอนควบคู่กับการวิจัยและการบริการ และปี อาจารย์ประจำถึงสี่ในห้าทำการสอนควบคู่กับการบริหาร

ในสถาบันการฝึกหัดครู สูพร คังทางธรรม (สูพร คังทางธรรม 2518 : 63-65) ได้ศีกษาคุณวุฒิของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ประจำปีการศึกษา 2518 โดยใช้กลุ่มประชากรจาก อาจารย์วิทยาลัยครูที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี 17 แห่ง จำนวน 2,599 คน ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูจำนวนร้อยละ 89.57 เป็นผู้มีคุณวุฒิคุณวุฒิของอาจารย์วิทยาลัยครูสูงกว่า เกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ จากการศีกษาเปรียบเทียบอาจารย์วิทยาลัยครูในส่วนกลางมีระดับคุณวุฒิ สูงกว่าอาจารย์ส่วนภูมิภาค และในระหว่างภาคต่าง ๆ ปรากฏว่า อาจารย์วิทยาลัยครูภาคกลาง มีระดับคุณวุฒิสูงกว่าภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อาจารย์วิทยาลัยครูภาคเหนือมีระดับคุณวุฒิ สูงกว่าภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2518 : 18 - 61) ได้รายงานสรุปการศีกษาค่าเนิงานพัฒนาการศีกษาระดับอุดมศีกษา ปี 2517 พบว่า สักส่วนคุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี ของอาจารย์สถาบันอุดมศีกษา ทั้งหมดและแต่ละมหาวิทยาลัยจะเป็นดังนี้

อาจารย์สถาบันอุดมศีกษาทั้งหมด	สักส่วน	1.0	:	4.9	:	4
จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย	สักส่วน	1.3	:	5.3	:	3.4

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	สัดส่วน	0.83	:	5.69	:	3.48
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	สัดส่วน	0.77	:	3.76	:	5.47
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	สัดส่วน	0.7	:	4.2	:	5.1
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	สัดส่วน	0.58	:	5.75	:	3.67
มหาวิทยาลัยมหิดล	สัดส่วน	2.3	:	4.1	:	3.6
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	สัดส่วน	0.42	:	6.0	:	3.58
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	สัดส่วน	0.62	:	6.28	:	3.1
มหาวิทยาลัยศิลปากร	สัดส่วน	0.3	:	5.3	:	4.4
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	สัดส่วน	0.7	:	3.5	:	5.8
เทคโนโลยีพระจอมเกล้า	สัดส่วน	0.2	:	1.8	:	4.9 : 3.1

(ต่ำกว่าปริญญาตรี)

การกำหนดสัดส่วนคุณวุฒิของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษานั้น ยูเนสโกได้กำหนดเกณฑ์กลาง เพื่อใช้เป็นมาตรฐานสำหรับอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาที่จะเปิดสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไป ดังปรากฏ ในหนังสือรูปแบบการพัฒนาระบบการศึกษาในเอเชียระหว่างปี 1965 - 1980 (An Asian Model of Education Development Perspective for 1965 - 80) โดยใช้เกณฑ์คุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ 3 : 5 : 2 (อ้างอิงจากคณะกรรมการดำเนินการศึกษาระบบ และร่างโครงการพัฒนาระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 1 2510 : 40 (ข)) สำหรับประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและสำนักงานประมาณโครงการร่วมกันกำหนดมาตรฐานของอาจารย์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี และได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดอัตรากำลังบุคลากรใน สถาบันอุดมศึกษาตั้งแต่ปี 2512 - 2516 โดยกำหนดเกณฑ์คุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ 1.5 : 5 : 3.5 (ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2516 : 18) ต่อมาในปี 2519 ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิสำหรับอาจารย์ที่ทำการสอนในสถาบันอุดมศึกษา ตาม แผนพัฒนาระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 1 โดยตั้งเกณฑ์อัตราส่วน ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ 2 : 5.5 : 2.5 (ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2519 : 8)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520 : 17 - 43) ได้รายงานสรุปการติดตามผลงานการพัฒนาระดับอุดมศึกษา ปี 2518 พบว่า สักส่วนคุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี ของอาจารย์ทั้งหมด และของแต่ละมหาวิทยาลัยจะเป็นดังนี้

อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด	สักส่วน	1.2	:	4.9	:	3.9
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	สักส่วน	1.4	:	4.7	:	3.9
มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	สักส่วน	0.91	:	5.65	:	3.44
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	สักส่วน	0.89	:	4.48	:	4.65
มหาวิทยาลัย เชียงใหม่	สักส่วน	0.82	:	4.81	:	4.37
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	สักส่วน	0.9	:	6.23	:	2.86
มหาวิทยาลัยมหิดล	สักส่วน	2.25	:	3.80	:	3.95
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	สักส่วน	0.59	:	6.25	:	3.18

ทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย 2520 : 10) ได้สรุปรายงานผลการศึกษ การพัฒนาระดับอุดมศึกษาในปี 2519 พบว่า มหาวิทยาลัยของรัฐในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมี อาจารย์จำนวน 11,242 คน จำแนกตามคุณวุฒิได้ดังนี้ คุณวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี 155 คน ปริญญาตรี 3,002 คน ปริญญาโท 6,247 คน และปริญญาเอก 1,838 คน คิดเป็นอัตราส่วน ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรีและต่ำกว่า เท่ากับ 1.6 : 5.6 : 2.8

การฝึกหัดครูและคุณวุฒิของอาจารย์ในสถานฝึกหัดครู

การฝึกหัดครูในประเทศไทยได้ดำเนินมาเป็นเวลากว่า 80 ปีแล้ว คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2435 ซึ่งเป็นปีที่ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูแห่งแรกเรียกว่า โรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ สังกัดกรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ (กรมการฝึกหัดครู 2517 : 1) จุดมุ่งหมายสำคัญในการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครู ก็เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู (กรมการฝึกหัดครู 2514 : 1) หลังจากนั้นเป็นต้นมา การฝึกหัดครู

ไต่ขยายตัวเป็นลำดับ มีการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้นหลายแห่งทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และในวันที่ 28 กันยายน 2497 ก็มีพระราชบัญญัติประกาศตั้งกรมการฝึกหัดครู (กรมการฝึกหัดครู 2517 : 4 - 5)

กรมการฝึกหัดครูมีหน้าที่โดยตรงในการผลิตครู รับผิดชอบในการผลิตครูเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการในการจัดการศึกษาของประเทศ (บุญถิ่น อัตถากร และรัตนาคันมุนเฑ็ก 2513 : 8) ปัจจุบันกรมการฝึกหัดครูได้ดำเนินการผลิตครูทั้งระดับ ป.กค., ป.กศ.ชั้นสูง, ค.บ. และช่วยส่งเสริมวิทยฐานะของครูประจำการในโรงเรียนทั่วประเทศให้มีความรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นการยกระดับการเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ โดยร่วมมือกับคุรุสภาจัดให้วิทยาลัยครูทั่วประเทศดำเนินการอบรมในวันเสาร์หรือวันอาทิตย์ในระยะยาว และจัดให้มีการอบรมวิชาครูในระหว่างปิดภาคฤดูร้อน ปัจจุบันกรมการฝึกหัดครูมีสถานศึกษาในสังกัดทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาครวม 36 แห่ง (กรมการฝึกหัดครู 2518 : 11 - 12)

ในปีการศึกษา 2517 วิทยาลัยครู 17 แห่งได้เริ่มเปิดสอนในระดับสูงกว่า ป.กศ.ชั้นสูง และต่อมาในปี 2518 จึงมีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครูให้สถานฝึกหัดครูทั้ง 17 แห่ง เป็นสถาบันเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี โดยอนุโลมให้ใช้หลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒไปก่อน ในระยะนั้นคือระหว่างปี พ.ศ. 2517 - 2518 กรมการฝึกหัดครูก็ดำเนินการร่างหลักสูตรใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา ที่กรมวิชาการดำเนินการอยู่ และในปีการศึกษา 2519 จึงประกาศใช้หลักสูตรใหม่ที่คณะกรรมการร่างหลักสูตรจัดทำขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2521 : 40)

ในปีการศึกษา 2521 วิทยาลัยครูอีก 12 แห่ง ได้เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี และโปรแกรมการสอนถึงระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครูทั้ง 29 แห่ง มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 96 โปรแกรม เมื่อแยกเป็นวิชาเอกจะมีทั้งหมด 19 วิชาเอก ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา เกษตรศาสตร์ สุขศึกษา คหกรรมศาสตร์ พลศึกษา อุตสาหกรรมศิลป์ ศิลปศึกษา นาฏศิลป์ การอนุบาลและดนตรีศึกษา (กรมการฝึกหัดครู 2521 : 1 - 4)

ในด้านการบริหาร นอกจากจะมีสถานการณ์ที่คุกคามหน้าที่ควบคุมและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการฝึกหัดครูแล้ว เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กรมการฝึกหัดครูได้อนุมัติโครงการกลุ่มวิทยาลัยครู โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปรับปรุงงานของวิทยาลัยครูให้มีอิสระปรับปรุงด้านวิชาการ สามารถใช้ทรัพยากรของกลุ่มให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการช่วยเหลือกันทางวิชาการ โครงการกลุ่มวิทยาลัยครูมีหกกลุ่มคือ (๑) กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยครูเชียงราย วิทยาลัยครูลำปาง วิทยาลัยครูกำแพงเพชร วิทยาลัยครูเชียงใหม่ วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ วิทยาลัยครูนครสวรรค์ และวิทยาลัยครูพิจิตรสงคราม (๒) กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูสุรินทร์ และวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ (๓) กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ได้แก่ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัยกลาง กรม วิทยาลัยครูจันทบุรี และวิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา (๔) กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ได้แก่ วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูเพชรบุรี และวิทยาลัยครูจอมบึง (๕) กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ ได้แก่ วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี (๖) กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง ได้แก่ วิทยาลัยครูชนบุรี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ วิทยาลัยครูจันทเกษม และวิทยาลัยครูพระนคร (พะนอม แก้วกำเนิด 2520 : 7 - 10)

อาจารย์ในสถานฝึกหัดครูจะต้องมีคุณวุฒิในระดับสูง ในประเทศสหรัฐอเมริกาถือว่า คุณวุฒิของครูอาจารย์เป็นสิ่งจำเป็นในการที่จะทำให้สถานศึกษาได้มาตรฐาน คุณวุฒิของอาจารย์ทั้งสายวิชาการและสายอาชีพในสถานฝึกหัดครูกำหนดขึ้นปริญญาโทและปริญญาเอก และตามปกติจะพิจารณาคนที่เกี่ยวกับวิชาครู จิตวิทยาและการฝึกสอน (Unesco. 1954 : 179) ผู้ที่สอนในสายวิชาการทั่วไป จะต้องมีความรู้ปริญญาตรีด้านศิลปศาสตร์ (Liberal Education)

และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะวิชาในชั้นปริญญาโทหรือปริญญาเอก สำหรับการสอนวิชาพิเศษ เช่น พลศึกษา กนกรี ปรกติไว้ผู้มีคุณวุฒิตั้งชั้นปริญญาโท แต่เนื่องจากมีผู้สำเร็จการศึกษา ระดับสูงกว่าปริญญาโทมากขึ้น การคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นอาจารย์ในสาขาวิชาพิเศษบางวิชา จึงพิจารณาคุณวุฒิตั้งปริญญาเอก (Unesco. 1957 : 193)

จากการประชุมระหว่างชาติของยูเนสโกในภูมิภาคเอเชียที่กรุงมนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ในปี พ.ศ. 2503 มีข้อเสนอเกี่ยวกับการฝึกหัดครูว่า ควรมีการฝึกบุคลากร การสอนในระดับสูง เพื่อเตรียมสำหรับเป็นอาจารย์ในสถาบันการฝึกหัดครูในแต่ละ ประเทศให้จำนวนเพียงพอ เพื่อประโยชน์ทางการฝึกหัดครู (Unesco. 1972 : 39 - 40) ยูเนสโกได้จัดตั้งสถาบันสำหรับการศึกษากี่ยวกับการฝึกหัดครูในภูมิภาคเอเชีย (Asian Institution for Teacher Education) ขึ้นที่ประเทศฟิลิปปินส์ เพื่อช่วยเหลือประเทศสมาชิกในเอเชียในปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพของการฝึกหัดครู ประเทศสมาชิกในเอเชียได้พัฒนาโปรแกรมชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแหล่งในการจัดเตรียมอาจารย์สำหรับสอน ในสถาบันฝึกหัดครู และได้กำหนดคุณวุฒิตั้งค่าของอาจารย์ในสถานฝึกหัดครูดังนี้ (Unesco. 1972 : 41 - 246)

ประเทศอาฟกานิสถาน สหภาพพม่า และศรีลังกา ผู้ที่จะเป็นอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู จะต้องมียุทธศาสตร์และมีประสบการณ์การสอนระดับประถมศึกษาหรือเป็นครูใหญ่ หรือได้รับประกาศนียบัตรทางการสอน

ประเทศอินเดีย อิหร่าน มาเลเซีย เนปาล ปากีสถาน และฟิลิปปินส์ คุณวุฒิตั้งค่าสำหรับอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูระดับประถมศึกษาจะต้องสำเร็จปริญญาตรี อาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูระดับมัธยมศึกษาหรือฝึกหัดครูระดับสูงจะต้องมียุทธศาสตร์หรือปริญญาเอก สำหรับประเทศอินเดียและปากีสถานนั้น อาจารย์ฝึกหัดครูระดับประถมศึกษา ถ้าสำเร็จปริญญาตรี (B.A.) จะต้องมียุทธศาสตร์ทางศึกษาศาสตร์ (B.Ed.) ด้วย ถ้าสอนระดับมัธยมศึกษา นอกจากจะต้องมียุทธศาสตร์โท (M.A.) แล้ว จะต้องได้รับปริญญาตรีทางศึกษาศาสตร์ (B.Ed.) หรือมีประกาศนียบัตรทางการสอนอีกด้วย

ประเทศอินโดนีเซีย สิงคโปร์ และจีน (ไต้หวัน) กำหนดว่า อาจารย์ที่สอนในสถานฝึกหัดครูจะต้องมีคุณวุฒิตั้งแต่ปริญญาตรี

ประเทศอิสราเอล กำหนดว่าอาจารย์ที่สอนในสถานฝึกหัดครูสาขาวิชาการศึกษาคงต้องมีคุณวุฒิตั้งแต่ปริญญาโทหรือปริญญาเอก ถ้าสอนวิชาสามัญจะต้องมีคุณวุฒิตั้งแต่ระดับปริญญาตรีในสาขาวิชานั้น ๆ

ประเทศเกาหลีใต้ อาจารย์ที่สอนในสถาบันฝึกหัดครูจะต้องจบการศึกษาจากวิทยาลัยชั้นต้น (Junior College) ซึ่งเทียบเท่ากับระดับปีที่สองของมหาวิทยาลัยหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีผลงานวิจัยและประสบการณ์ตามจำนวนปีที่กำหนดของแต่ละสถาบัน

สำหรับประเทศไทย กำหนดคุณวุฒิตั้งแต่ของอาจารย์ในสถานฝึกหัดครู คือปริญญาตรี และมีความมุ่งหวังที่จะยกสถานภาพทางวิชาการให้สูงขึ้นถึงระดับปริญญาโทและปริญญาเอก (Unesco. 1972 : 245) ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 มาตรา 27, 28, 29 และ 30 ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับตำแหน่งของอาจารย์ในวิทยาลัยครู โดยใช้เกณฑ์คุณภาพมาตรฐานทางวิชาการ สรุปได้ดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู 2518 : 10-12)

ศาสตราจารย์ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก สอนมาแล้ว 5 ปี ถ้าได้ปริญญาโทต้องทำงานมาแล้ว 10 ปี ถ้าได้ปริญญาตรีต้องทำงานมาแล้ว 15 ปี มีผลงานวิจัยถึงขั้นที่สภาการฝึกหัดครูเห็นว่ามีความสำคัญ หรือมีผลงานปรากฏเป็นที่รับรองของสภา หรือมีความชำนาญอย่างยิ่งในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครู และได้ทำการสอนและวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 20 ปี

รองศาสตราจารย์ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี ถ้าได้ปริญญาโทต้องทำงานมาแล้ว 7 ปี ถ้าได้ปริญญาตรี ต้องมีเวลาสอนมาแล้ว 10 ปี และทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาเห็นว่าโดยเฉลี่ย หรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภา หรือมีความชำนาญอย่างยิ่งในสาขาวิชาที่สอน เคยทำการสอนและการวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 15 ปี มีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอก สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ถ้าได้ปริญญาโท ต้องทำงานมาแล้ว 4 ปี ถ้าสำเร็จปริญญาตรี ต้องทำงานการสอนมาแล้ว 7 ปี และมีงานเขียนเอกสารประกอบการสอนหนึ่งรายวิชา รวมทั้งมีงานเขียนหนังสือซึ่งมีคุณภาพดี หรือมีผลงานวิจัยที่สภารับรอง

อาจารย์ อาจารย์ประจำต้องมีคุณวุฒิปริญญาตรี.

วิธีดำเนินการ

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้สอนในวิทยาลัยครูทุกคนที่สังกัดภาควิชาที่เปิดสอนเป็นวิชาเอก
ระดับปริญญาตรี ได้แก่ ภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์
และวิทยาศาสตร์ทั่วไป

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอนในวิทยาลัยครูทุกคนที่สังกัดภาควิชาที่เปิดสอนเป็นวิชาเอก
ระดับปริญญาตรี ได้แก่ ภาควิชาภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
ทั่วไป ในปีการศึกษา 2521 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้สอนจากภาควิชาต่าง ๆ เมื่อจำแนกตาม
กลุ่มวิทยาลัยครู ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้สอนที่สังกัดภาควิชาจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครูในปีการศึกษา 2521

ภาควิชา กลุ่มวิทยาลัยครู	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ทั่วไป	รวม
ภาคเหนือ	36	67	41	27	49	220
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	33	49	52	30	60	224
ภาคกลาง	28	15	41	11	48	145
นครหลวง	57	61	52	13	100	283
ภาคตะวันตก	-	28	22	9	48	107
ภาคใต้	20	36	37	18	48	153
รวม	174	256	245	108	353	1,136

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องป้อน ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน คณะวิชา ภาควิชา คุณวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การสอน

2. ภาระการทำงาน ได้แก่ การสอน การเตรียมการสอน การตรวจงาน และการให้คำปรึกษาแนะนำ การนิเทศการสอน งานบริหาร งานธุรการ งานบริการ การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และอื่น ๆ

3. ผลงานทางวิชาการ ได้แก่ การเขียนบทความทางวิชาการ ตำรา การแปลตำรา และการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา รวบรวมแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ มาปรับปรุงสร้างแบบสอบถามขึ้นให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาเนื้อหาสาระ โดยคำ และรูปแบบ ต่อจากนั้นจึงดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพิมพ์เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับอาจารย์ในภาควิชาเคมี ชีววิทยาและฟิสิกส์ วิทยาลัยครูมหาสารคาม เพื่อศึกษาหาข้อบกพร่อง หลังจากที่ได้ นำแบบสอบถามไปทดลองแล้ว ก็มีการปรับปรุงแก้ไขและขอความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อเห็นว่าเหมาะสมแล้วจึงใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล (โปรดดูภาคผนวก ก.)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้เวลาระหว่าง 25 พฤศจิกายน 2521 ถึง 15 มกราคม 2522 รวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษากลุ่มวิทยาลัยครู วิทยาลัยครู ภาควิชา เพื่อทราบจำนวนประชากร และเพื่อการจัดเตรียมแบบสอบถาม

2. ทำบันทึกถึงกรรมการฝึกหัดครู เพื่อขอความอนุเคราะห์ลงนามในหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังอธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ

3. ทำหนังสือส่วนตัวถึงอธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ โดยแนบไปกับหนังสือของกรรมการฝึกหัดครู เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับหนังสือส่วนตัวของผู้วิจัยที่ส่งถึงอธิการวิทยาลัยครูต่าง ๆ นั้น ผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรที่ศึกษา และได้ระบุชื่ออาจารย์ในวิทยาลัยครูแห่งนั้นซึ่งเป็นผู้ที่ผู้วิจัยได้ติดต่อขอรอง เป็นการส่วนตัวให้เป็นผู้ประสานงานในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

4. จัดส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือของกรรมการฝึกหัดครูไปยังอาจารย์ผู้ประสานงานแต่ละวิทยาลัยครู พร้อมกับแบบสอบถามและหนังสือดังกล่าว ยังมีหนังสือส่วนตัวของผู้วิจัยถึงผู้ประสานงานอีกฉบับหนึ่ง ในหนังสือฉบับนี้จะมีคำแนะนำเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

4.1 ให้ผู้ประสานงานนำหนังสือของกรรมการฝึกหัดครู เสนออธิการวิทยาลัยครู

4.2 มีการแนะนำเกี่ยวกับลักษณะและจำนวนประชากรที่จะต้องตอบแบบสอบถาม

4.3 คำแนะนำในการส่งแบบสอบถามกลับไปให้ผู้วิจัย

5. ผู้ประสานงานในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามส่งกลับคืนให้ผู้วิจัย

6. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยครูในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ไปติดต่อและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แจกแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 1,136 ชุด สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้ 740 ชุด หรือคิดเป็นร้อยละ 62.74 ของกลุ่มประชากร รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลที่สามารถรวบรวมมาได้ปรากฏดังตาราง 2 และ 3

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำแนกตามภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัยครู

ภาควิชา กลุ่มวิทยาลัยครู	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์ ทั่วไป	รวม
ภาคเหนือ	27	45	34	21	32	159
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	30	47	48	28	58	211
ภาคกลาง	22	14	35	8	43	122
นครหลวง	42	46	37	9	83	217
ภาคตะวันตก	-	26	19	9	45	99
ภาคใต้	14	31	32	14	41	132
รวม	135	209	205	89	302	940

ตาราง 3 จำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนเมื่อเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่
ทำการศึกษา จำแนกตามภาควิชาและกลุ่มวิทยาลัย

ภาควิชา กลุ่มวิทยาลัย	ภาควิชา		กลุ่มวิทยาลัย		รวม
	ภาษาอังกฤษ %	ภาษาไทย %	สังคมศึกษา %	วิทยาศาสตร์ ทั่วไป %	
ภาคเหนือ	75.00	67.16	82.92	77.77	72.27
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	90.90	95.91	92.30	93.33	94.19
ภาคกลาง	78.57	93.33	85.36	72.72	85.31
นครหลวง	73.68	75.40	71.15	69.23	76.67
ภาคตะวันตก	-	92.85	86.36	100.00	92.52
ภาคใต้	70.00	86.11	86.48	77.77	83.01
รวม	77.58	81.64	83.67	82.40	82.74

วิธีจัดกระทำกับข้อมูล

1. เลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้วจัดเป็นหมวดหมู่ดังนี้
 - 1.1 จำแนกตามกลุ่มวิทยาลัย
 - 1.2 จำแนกตามภาควิชา

2. นำแบบสอบถามตามข้อ 1 มาเจนนับความถี่ตามเนื้อหาที่ศึกษาและกำหนดค่า
ดังนี้

2.1 คุณวุฒิ จำแนกตาม ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก และกำหนด
ค่าถ่วงน้ำหนักคุณวุฒิเป็น 0.5, 0.7 และ 1 ตามลำดับ แล้วหาสัดส่วนคุณวุฒิเป็นร้อยละระหว่าง
ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี ของผู้สอนแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครูและของแต่ละภาควิชา

2.2 ประสบการณ์ นับจำนวนปีที่ทำการสอนทั้งหมด และนับจำแนกตามระดับ
ชั้นที่สอน ได้แก่ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา วิทยาลัยครู และอื่น ๆ

2.3 ผลงานทางวิชาการ นับจำนวนเรื่องของแต่ละประเภท ได้แก่
การวิจัย การเขียนตำรา การแปลตำรา และบทความทางวิชาการ

2.4 ภาระการทำงาน นับจำนวนชั่วโมงที่ทำงาน จำแนกเป็น การสอน
การเตรียมการสอน การตรวจงาน และการให้คำปรึกษาแนะนำ การนิเทศการสอน
งานบริหาร งานธุรการ งานบริการ การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และอื่น ๆ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการทดสอบสมมติฐาน ใช้ศาสตร์เพื่อการวิเคราะห์
และทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้ศาสตร์ร้อยละและค่าเฉลี่ย

3.2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อ 1 สัดส่วนค่านคุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครู สูงกว่า
เกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย การทดสอบว่าแนกตามสมมติฐานย่อยดังนี้

สมมติฐานย่อยข้อ 1.1 สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนทั้งหมดใน
วิทยาลัยครูทั้งหกกลุ่ม สูงกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

สมมติฐานย่อยข้อ 1.2 สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครู
สูงกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

สมมติฐานย่อยข้อ 1.3 สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนเฉพาะในแต่ละภาควิชา
สูงกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

การทดสอบสมมติฐานข้อ 1 มีขั้นตอนดังนี้ คือ (1) แทนค่าธรรมชาติของค่านิยมในสัปดาห์ ส่วน
 คุณวุฒิจากข้อ 2.1 เพื่อหาค่าเฉลี่ยถรชนของคุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครู (\bar{X}) (2) แทนค่าธรรมชาติ
 คุณวุฒิในเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นค่าของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีสัดส่วนคุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท :
 ปริญญาตรี เท่ากับ 1.5 : 5 : 3.5 หรือ 15 : 50 : 35 เพื่อหาค่าเฉลี่ยถรชนของคุณวุฒิ
 ของเกณฑ์ (a) และ (3) ทดสอบสมมติฐานด้วย $t - test$

สมมติฐานข้อ 2 ค่าถรชนของคุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงาน และผลงาน
 ทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกันมีความแตกต่างกัน ทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์
 ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) การทดสอบจำแนกตาม
 สมมติฐานย่อยดังนี้

สมมติฐานย่อยข้อ 2.1 ค่าถรชนของคุณวุฒิของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
 ต่างกันมีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 2.2 ประสบการณ์ของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
 ต่างกันมีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 2.3 ภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
 ต่างกันมีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 2.4 ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
 ต่างกันมีความแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 3 ค่าถรชนของคุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงาน และผลงาน
 ทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกันมีความแตกต่างกัน
 ทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบจำแนกตามสมมติฐานย่อยดังนี้

สมมติฐานย่อยข้อ 3.1 ค่าถรชนของคุณวุฒิของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน
 แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกันมีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 3.2 ประสบการณ์ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน
 แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 3.3 ภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชา
 เกี่ยวกันแต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 3.4 ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชา
 เกี่ยวกัน แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน ไก่แก

4.1.1 การอยละ

4.1.2 ค่าเฉลี่ย

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลที่ศึกษา

4.1.3 ค่าความแปรปรวน

$$\text{สูตร } S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูลที่ศึกษา

4.1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{สูตร } S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนข้อมูลที่ศึกษา

4.2 t - test (Glass and Stanley. 1970 : 293)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X} - a}{\sqrt{\frac{S^2}{N}}}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง

a แทน ค่าคงที่ (เกณฑ์)

S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนข้อมูลที่ศึกษา

4.3 F - test (Glass and Stanley. 1970 : 377)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	k-1	SS_b	$MS_b = \frac{SS_b}{k-1}$	$\frac{MS_b}{MS_w}$
ภายในกลุ่ม	N-k	SS_w	$MS_w = \frac{SS_w}{N-k}$	MS_w

เมื่อ	SS	แทน	Sum of Squares	
	MS	แทน	Mean Squares	
	k	แทน	จำนวนกลุ่ม	
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด	
	df	แทน	degree of freedom	
	SS_b	แทน	Sum of Squares	ระหว่างกลุ่ม
	SS_w	แทน	Sum of Squares	ภายในกลุ่ม
	MS_b	แทน	Mean Squares	ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	Mean Squares	ภายในกลุ่ม
	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา	F - distribution

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการศึกษาค้นคว้าทั่วไป เกี่ยวกับ คุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงานและผลงานทางวิชาการของผู้สอนในวิทยาลัยครู ตอนที่ 2 การทดสอบสมมุติฐานในการค้นคว้า

ตอนที่ 1 คุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงาน และผลงานทางวิชาการ

1.1 คุณวุฒิ ผลการศึกษา พบว่า ผู้สอนในวิทยาลัยครูที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ในวิทยาลัยครู 28 แห่ง ที่เปิดสอนวิชาเหล่านี้เป็นวิชาเอกระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา 2521 จำนวน 940 คน จำแนกเป็นผู้สอนที่มีคุณวุฒิปริญญาตรี จำนวน 532 คน หรือร้อยละ 56.59 ปริญญาโท จำนวน 403 คน หรือร้อยละ 42.87 และปริญญาเอก 5 คน หรือร้อยละ 0.54

สำหรับคุณวุฒิของผู้สอนในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครูและในแต่ละภาควิชาได้แสดงไว้ในตาราง 4 และ 5

ตาราง 4 คุณวุฒิจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู

กลุ่มวิทยาลัยครู	คุณวุฒิ		
	ปริญญาตรี (%)	ปริญญาโท (%)	ปริญญาเอก (%)
ภาคเหนือ	55.34	44.66	-
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	56.56	43.44	-
ภาคกลาง	50.00	48.36	1.64
ภาคใต้	63.64	36.36	-
ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	64.93	34.60	0.47
นครหลวง	48.85	50.23	0.92

จากตาราง 4 แสดงว่า คุณวุฒิของผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือประกอบด้วย
 ปริญญาตรีร้อยละ 55.34 ปริญญาโทร้อยละ 44.66 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ปริญญาตรี
 ร้อยละ 56.56 ปริญญาโทร้อยละ 43.44 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง ปริญญาตรีร้อยละ 50.00
 ปริญญาโทร้อยละ 48.36 และปริญญาเอกร้อยละ 1.64 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ ปริญญาตรี
 ร้อยละ 63.64 ปริญญาโทร้อยละ 36.36 กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริญญาตรี
 ร้อยละ 64.93 ปริญญาโทร้อยละ 34.60 และปริญญาเอกร้อยละ 0.47 กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง
 ปริญญาตรีร้อยละ 48.85 ปริญญาโทร้อยละ 50.23 และปริญญาเอกร้อยละ 0.92

ตาราง 5 คุณวุฒิจำแนกตามภาควิชา

ภาควิชา	คุณวุฒิ		
	ปริญญาตรี (%)	ปริญญาโท (%)	ปริญญาเอก (%)
ภาษาอังกฤษ	50.37	48.15	1.48
ภาษาไทย	73.68	26.32	—
สังคมศึกษา	58.54	41.46	—
คณิตศาสตร์	46.07	52.81	1.12
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	49.34	50.00	0.66

จากตาราง 5 แสดงว่า ภาควิชาภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยผู้สอนคุณวุฒิปริญญาตรีร้อยละ
 50.37 ปริญญาโทร้อยละ 48.15 และปริญญาเอกร้อยละ 1.48 ภาษาไทย ปริญญาตรีร้อยละ
 73.68 ปริญญาโทร้อยละ 26.32 สังคมศึกษา ปริญญาตรีร้อยละ 58.54 ปริญญาโทร้อยละ 41.46
 คณิตศาสตร์ ปริญญาตรีร้อยละ 46.07 ปริญญาโทร้อยละ 52.81 และปริญญาเอกร้อยละ 1.12
 วิทยาศาสตร์ทั่วไป ปริญญาตรีร้อยละ 49.34 ปริญญาโทร้อยละ 50.00 และปริญญาเอกร้อยละ 0.66

1.2 ประสบการณ์ ผลการศึกษา พบว่า ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีประสบการณ์การสอนและการทำงานในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ โดยเฉลี่ย 11 ปี 7 เดือน จำแนกเป็นประสบการณ์ในระดับประถมศึกษา 1 ปี 2 เดือน มัธยมศึกษา 1 ปี 5 เดือน วิทยาลัยครู 8 ปี 9 เดือน และอื่น ๆ 3 เดือน

เมื่อแยกพิจารณาประสบการณ์ของผู้สอนในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครูและแต่ละภาควิชา พบว่า ประสบการณ์การสอนและการทำงานแตกต่างกันไป ดังปรากฏในตาราง 6 และ 7

ตาราง 6 ประสบการณ์จำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู

กลุ่มวิทยาลัยครู	ประสบการณ์				รวม ปี/เดือน
	ประถมศึกษา ปี/เดือน	มัธยมศึกษา ปี/เดือน	วิทยาลัยครู ปี/เดือน	อื่น ๆ ปี/เดือน	
ภาคเหนือ	0/8	1/9	8/5	0/1	10/11
ภาคตะวันตก	1/4	1/1	8/1	0/3	10/9
ภาคกลาง	1/1	1/1	8/2	0/4	10/8
ภาคใต้	1/3	1/4	7/11	0/4	10/10
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1/7	1/6	8/3	0/3	11/7
นครหลวง	0/11	1/10	11/ 2	0/4	14/4

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงมีประสบการณ์การสอนสูงสุดคือ 14 ปี 4 เดือน รองลงไปได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 ปี 7 เดือน ภาคเหนือ 10 ปี 11 เดือน ภาคใต้ 10 ปี 10 เดือน ภาคตะวันตก 10 ปี 9 เดือน และภาคกลาง 10 ปี 8 เดือน

ตาราง 7 ประสิทธิภาพจำแนกตามภาควิชา

ภาควิชา	ประสิทธิภาพ ปี/เดือน
ภาษาอังกฤษ	12/2
ภาษาไทย	12/11
สังคมศึกษา	11/10
คณิตศาสตร์	10/10
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	11/3

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้สอนในภาควิชาภาษาไทย มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ 12 ปี 11 เดือน รองลงไปได้แก่ ผู้สอนในภาควิชาภาษาอังกฤษ 12 ปี 2 เดือน สังคมศึกษา 11 ปี 10 เดือน วิทยาศาสตร์ทั่วไป 11 ปี 3 เดือน และคณิตศาสตร์ 10 ปี 10 เดือน

1.3 ภาระการทำงาน ผลการศึกษา พบว่า ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีภาระการทำงาน ก้นต่าง ๆ โดยเฉลี่ย 29.10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ปรากฏว่า ผู้สอนใช้เวลาในการปฏิบัติภาระหน้าที่แต่ละก้านมากน้อยแตกต่างกันไป ดังปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 ภาระการทำงานของผู้สอนในวิทยาลัยครู

ภาระการทำงาน	ภาระการทำงาน ชั่วโมง/สัปดาห์
1. การสอนนักศึกษาภาคปรกัฏิ	9.76
2. การเตรียมการสอน ตรวจงาน และให้คำปรึกษาแนะนำ	7.46
3. การนิเทศนักศึกษาฝึกสอน	3.15
4. งานบริหาร	2.61
5. งานธุรการ	2.34
6. งานบริการ	1.8
7. การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน	0.5
8. งานอื่น ๆ	1.48
รวม	29.10

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีภาระการทำงานในด้านการสอนนักศึกษาภาคปรกัฏิโดยเฉลี่ย 9.76 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การเตรียมการสอน การตรวจงาน และให้คำปรึกษาแนะนำ 7.46 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การนิเทศนักศึกษาฝึกสอน 3.15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานบริหาร 2.61 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานธุรการ 2.34 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานบริการ 1.8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ งานบริการทางวิชาการแก่ชุมชน 0.5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และงานอื่น ๆ 1.48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

สำหรับภาระการทำงานของผู้สอนในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครูและในแต่ละภาควิชาชั้น
ได้แสดงไว้ในตาราง 9 และ 10

ตาราง 9 ภาระการทำงานจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู

กลุ่มวิทยาลัยครู	ภาระการทำงาน ชั่วโมง/สัปดาห์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	32.30
ภาคใต้	30.79
ภาคตะวันตก	30.14
ภาคเหนือ	27.90
ภาคกลาง	26.88
นครหลวง	26.52

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภาระการทำงาน
สูงสุดคือ 32.30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงไปได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ 30.79 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
ภาคตะวันตก 30.14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ภาคเหนือ 27.90 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ภาคกลาง 26.88
ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง 26.52 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ตาราง 10 ภาระการทำงานจำแนกตามภาควิชา

ภาควิชา	ภาระการทำงาน ชั่วโมง/สัปดาห์
ภาษาอังกฤษ	28.91
ภาษาไทย	29.28
สังคมศึกษา	29.61
คณิตศาสตร์	28.73
วิทยาศาสตร์ทั่วไป	28.82

จากตาราง 10 แสดงว่า ภาระการทำงานของผู้สอนในภาควิชาสังคมศึกษามีภาระการทำงานสูงสุดคือ 29.61 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงไปคือ ภาควิชาภาษาไทย 29.28 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ภาษาอังกฤษ 28.91 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป 28.82 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และคณิตศาสตร์ 28.73 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

1.4 ผลงานทางวิชาการ ผลการศึกษา พบว่า มีผลงานการวิจัย 98 เรื่อง การเขียนตำรา 654 เรื่อง การแปลตำรา 75 เรื่อง และบทความทางวิชาการ 568 เรื่อง หรือโดยเฉลี่ยผู้สอน 1 คน มีผลงานการวิจัย 0.1 เรื่อง การเขียนตำรา 0.69 เรื่อง การแปลตำรา 0.07 เรื่อง และการเขียนบทความทางวิชาการ 0.6 เรื่อง

สำหรับผลงานทางวิชาการของผู้สอนในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครูได้แสดงไว้ในตาราง 11 และ 12

ตาราง 11 ผลงานทางวิชาการจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู

กลุ่มวิทยาลัยครู	การวิจัย (เรื่อง)	การเขียนตำรา (เรื่อง)	การแปลตำรา (เรื่อง)	บทความ (เรื่อง)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	24	183	15	107
ภาคตะวันตก	8	85	4	141
ภาคกลาง	6	20	8	24
ภาคใต้	18	74	11	76
นครหลวง	28	177	26	68
ภาคเหนือ	14	115	11	89

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยผลงานทางวิชาการของผู้สอนหนึ่งคนจำแนกตามกลุ่มวิทยาลัยครู

กลุ่มวิทยาลัยครู	การวิจัย (เรื่อง)	การเขียนตำรา (เรื่อง)	การแปลตำรา (เรื่อง)	บทความ (เรื่อง)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.1	0.86	0.07	0.9
ภาคตะวันตก	0.08	0.85	0.04	1.42
ภาคเหนือ	0.08	0.71	0.06	0.54
ภาคใต้	0.13	0.56	0.08	0.56
นครหลวง	0.12	0.81	0.11	0.31
ภาคกลาง	0.04	0.16	0.05	0.19

จากตาราง 11 และ 12 แสดงว่า ผลงานการวิจัย โดยเฉลี่ยผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้มีผลงานในค่านี้นี้สูงสุด รองลงไปได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก และกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง

ผลงานการเขียนตำรา โดยเฉลี่ยผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผลงานในค่านี้นี้มากที่สุด รองลงไปได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ และกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง

ผลงานการแปลตำรา โดยเฉลี่ยผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงมีผลงานค่านี้นี้มากที่สุด รองลงไปได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง และกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก

ผลงานการเขียนบทความทางวิชาการ พบว่า ผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกมีผลงานค่านี้นี้โดยเฉลี่ยสูงสุด รองลงไปได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง และกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

ในการทดสอบสมมติฐานที่จะนำเสนอต่อไปนี้ มีสัญลักษณ์และอักษรย่อที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

วค.	แทน	วิทยาลัยครู
ทม.	แทน	ทบวงมหาวิทยาลัย
*	แทน	ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
**	แทน	ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

สมมติฐานข้อ 1 "สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครูสูงกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย" การทดสอบสมมติฐานใ้จำแนกการทดสอบตามสมมติฐานย่อยดังนี้

สมมติฐานย่อยข้อ 1.1 "สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนทั้งหมดในวิทยาลัยครูทั้งหมดสูงกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย"

$$\text{ผู้สอนใน วค. } \bar{X} = 0.588, S^2 = .01, N = 100$$

$$\text{เกณฑ์ } a = 0.675$$

$$t = -8.7^{**}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้แสดงว่าสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนทั้งหมดในวิทยาลัยครูต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงปฏิเสธสมมติฐานย่อยข้อ 1.1 ที่ว่า "สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนทั้งหมดในวิทยาลัยครูทั้งหมดสูงกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย"

สมมติฐานย่อยข้อ 1.2 "สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครูสูงกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย" ได้จำแนกการทดสอบตามกลุ่มวิทยาลัยครูดังนี้

1.2.1 การทดสอบสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ
กับ เกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\text{กลุ่ม วค.ภาคเหนือ} \quad \bar{X} = .589, S^2 = .009, N = 100$$

$$\text{เกณฑ์} \quad a = .675$$

$$t = -9.55^{**}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้แสดงว่าสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2.2 การทดสอบสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก
กับ เกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\text{กลุ่ม วค. ภาคตะวันตก} \quad \bar{X} = .586, S^2 = .009, N = 100$$

$$\text{เกณฑ์} \quad a = .675$$

$$t = -9.88^{**}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2.3 การทดสอบสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง
กับ เกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\text{กลุ่ม วค.ภาคกลาง} \quad \bar{X} = .604, S^2 = .01, N = 100$$

$$\text{เกณฑ์} \quad a = .675$$

$$t = -7.1^{**}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลางต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2.4 การทดสอบสัดส่วนคุณภาพของผู้อ่านในกลุ่มวิทยาลัยครุภาคใต้ กับเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\begin{array}{l} \text{กลุ่ม} \text{วค.ภาคใต้} \quad \bar{X} = .572, S^2 = .009, N = 100 \\ \text{เกณฑ์} \quad a = .675 \\ t = -11.44^{**} \end{array}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าสัดส่วนคุณภาพของผู้อ่านในกลุ่มวิทยาลัยครุภาคใต้ต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2.5 การทดสอบสัดส่วนคุณภาพของผู้อ่านในกลุ่มวิทยาลัยครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\begin{array}{l} \text{กลุ่ม} \text{วค.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ} \quad \bar{X} = .571, S^2 = .009, N = 100 \\ \text{เกณฑ์} \quad a = .675 \\ t = -11.55^{**} \end{array}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าสัดส่วนคุณภาพของผู้อ่านในกลุ่มวิทยาลัยครุภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2.6 การทดสอบสัดส่วนคุณภาพของผู้อ่านในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงกับเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\begin{array}{l} \text{กลุ่ม} \text{วค.นครหลวง} \quad \bar{X} = .605, S^2 = .01, N = 100 \\ \text{เกณฑ์} \quad a = .675 \\ t = -7^{**} \end{array}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าสัดส่วนคุณภาพของผู้อ่านในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 1.2 ตามรายการ ข้อ 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 1.2.5 และ 1.2.6 แสดงว่าสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครูต่ำกว่าเกณฑ์ สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งขัดแย้งกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงปฏิเสธสมมติฐานย่อยข้อ 1.2 ที่ว่า "สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในแต่ละกลุ่ม วิทยาลัยครูสูงกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย"

สมมติฐานย่อยข้อ 1.3 "สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนเฉพาะในแต่ละภาควิชาสูงกว่า เกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย" การทดสอบได้จำแนกการทดสอบตามรายภาควิชา

1.3.1 การทดสอบสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนภาควิชาภาษาอังกฤษกับ เกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\text{ภาควิชาภาษาอังกฤษ } \bar{X} = .603, S^2 = .01, N = 100$$

$$\text{เกณฑ์ } a = .675$$

$$t = -7.2^{**}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนที่สังกัดภาควิชา ภาษาอังกฤษต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3.2 การทดสอบสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทย กับ เกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\text{ภาควิชาภาษาไทย } \bar{X} = .553, S^2 = .007, N = 100$$

$$\text{เกณฑ์ } a = .675$$

$$t = -15.25^{**}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนที่สังกัดภาควิชา ภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3.3 การทดสอบสัดส่วนคุณภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา
กับเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\text{ภาควิชาสังคมศึกษา} \quad \bar{X} = .582, S^2 = .009, N = 100$$

$$\text{เกณฑ์} \quad a = .675$$

$$t = -10.33^{**}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าสัดส่วนคุณภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชา
สังคมศึกษาค่าต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3.4 การทดสอบสัดส่วนคุณภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์
กับเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\text{ภาควิชาคณิตศาสตร์} \quad \bar{X} = .611, S^2 = .01, N = 100$$

$$\text{เกณฑ์} \quad a = .675$$

$$t = -6.4^{**}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าสัดส่วนคุณภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชา
คณิตศาสตร์ค่าต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3.5 การทดสอบสัดส่วนคุณภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
กับเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย

$$\text{ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป} \quad \bar{X} = .603, S^2 = .01, N = 100$$

$$\text{เกณฑ์} \quad a = .675$$

$$t = -7.2^{**}$$

จากค่า t ที่คำนวณได้ แสดงว่าสัดส่วนคุณภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชา
วิทยาศาสตร์ทั่วไปค่าต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณภาพขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 1.3 ตามรายการทดสอบข้อ 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 1.3.4 และ 1.3.5 แสดงว่าสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนเฉพาะในแต่ละภาควิชาต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงปฏิเสธสมมติฐานย่อยข้อ 1.3 ที่ว่า "สัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนเฉพาะในแต่ละภาควิชาสูงกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย"

สมมติฐานข้อ 2 "คณาจารย์นี้คุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงาน และผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกันมีความแตกต่างกัน" การทดสอบได้จำแนกการทดสอบสมมติฐานย่อยดังนี้

สมมติฐานย่อยข้อ 2.1 คณาจารย์นี้คุณวุฒิของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกันมีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 2.3 ภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกันมีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 2.4 ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกันมีความแตกต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบสมมติฐานเป็นไปตามตาราง 13

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคณาจารย์นี้คุณวุฒิของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.00205	0.00041	0.19
ภายในกลุ่ม	934	2.01343	0.00215	

จากตาราง 13 แสดงว่า ค่าบรรชณิกนุชของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานย่อยข้อ 2.1 ที่ว่า "ค่าบรรชณิกนุชของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน" ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานข้อนี้

การทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบสมมติฐาน เป็นไปตามตาราง 14

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสมการณของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	1,614.15804	322.83160	8.54**
ภายในกลุ่ม	934	35,326.40617	37.82270	

$$** F_{.99}(5, 934) = 3.02$$

จากตาราง 14 แสดงว่า ประสมการณของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานย่อยข้อ 2.2 ที่ว่า "ประสมการณของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน" ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานข้อนี้

การทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบสมมติฐาน
เป็นไปตามตาราง 15

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	8,563.15226	1,712.63045	10.91 **
ภายในกลุ่ม	934	146,571.64135	156.92895	

$$** F_{.99}(5, 934) = 3.02$$

จากตาราง 15 แสดงว่า ภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน
มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการทดสอบสอดคล้องกับสมมติฐานย่อย
ข้อ 2.3 ที่ว่า "ภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน"
ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานข้อนี้

การทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 2.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบสมมติฐานนี้
ได้วิเคราะห์ตามประเภทของผลงานทางวิชาการ คือ วิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการวิจัย
การเขียนตำรา การแปลตำรา และการเขียนบทความ

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 2.4 เป็นไปตามตาราง 16,
17, 18 และ 19

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการวิจัยของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.11627	0.02325	0.48
ภายในกลุ่ม	934	45.67521	0.04890	

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนตำราของผู้สอนที่สังกัด
กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	4.90103	0.98020	1.46
ภายในกลุ่ม	934	626.47237	0.67074	

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการแปลคำ ของผู้สอนที่สังกัด
กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.11748	0.02349	0.38
ภายในกลุ่ม	934	67.45698	0.07222	

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนบทความทางวิชาการ
ของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	95.43143	19.08628	2.20
ภายในกลุ่ม	934	8,107.30898	8.68020	

จากตาราง 16, 17, 18 และ 19 แสดงว่า ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัด
กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน ผลการทดสอบสถิติแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงปฏิเสธ
สมมติฐานย่อยข้อ 2.4 ที่ว่า "ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน
มีความแตกต่างกัน"

สมมติฐานข้อ 3 "ค่าทัศนคติของผู้เรียน ประสิทธิภาพ ภาระการทำงาน และผลงานทางวิชาการ ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน" การทดสอบ ไต่จำแนกการทดสอบตามสมมติฐานย่อยดังนี้

สมมติฐานย่อยข้อ 3.1 ค่าทัศนคติของผู้เรียนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัด กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 3.2 ประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัด กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 3.3 ภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัด กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน

สมมติฐานย่อยข้อ 3.4 ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน

การทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.1 การทดสอบไต่จำแนกการวิเคราะห์ตามรายภาควิชาคือ

3.1.1 ค่าทัศนคติของผู้เรียนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู ต่างกัน

3.1.2 ค่าทัศนคติของผู้เรียนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทย แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู ต่างกัน

3.1.3 ค่าทัศนคติของผู้เรียนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู ต่างกัน

3.1.4 ค่าทัศนคติของผู้เรียนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู ต่างกัน

3.1.5 ค่าทัศนคติของผู้เรียนที่สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่สังกัด กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.1 เป็นไปตามตาราง 20, 21, 22, 23 และ 24

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าการรสนิคุณวุฒิของผู้สอนที่สังกัดภาควิชา ภาษาอังกฤษ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	1.56491	0.01203	0.34
ภายในกลุ่ม	130	0.01656	0.00414	

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าการรสนิคุณวุฒิของผู้สอนที่สังกัดภาควิชา ภาษาไทย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.02248	0.00449	0.48
ภายในกลุ่ม	203	1.90727	0.00939	

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าทัศนคติของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาสังคมศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.00903	0.00180	0.19
ภายในกลุ่ม	199	1.91857	0.00964	

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าทัศนคติของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาคณิตศาสตร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.06239	0.01247	0.60
ภายในกลุ่ม	83	1.71873	0.02070	

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าบรรณวิภูษิตของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.00716	0.00143	0.22
ภายในกลุ่ม	296	1.93653	0.00650	

จากตาราง 20, 21, 22, 23 และ 24 แสดงว่า ค่าบรรณวิภูษิตของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานย่อย
ข้อ 3.1 ที่ว่า "ค่าบรรณวิภูษิตของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน
มีความแตกต่างกัน"

การทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.2 การทดสอบไค้จําแนกการวิเคราะห์ตามรายภาควิชา

คือ

- 3.2.1 ประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
ต่างกัน
- 3.2.2 ประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทย แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
ต่างกัน
- 3.2.3 ประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
ต่างกัน
- 3.2.4 ประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
ต่างกัน
- 3.2.5 ประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
ต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.2 เป็นไปตามตาราง 25, 26, 27, 28 และ 29

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสมการณของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาภาษาอังกฤษ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	617.10381	154.27595	4.26**
ภายในกลุ่ม	130	4,708.08052	36.21600	

$$** F_{.99}(4, 130) = 3.32$$

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสมการณของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาภาษาไทย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	999.56680	199.90336	4.68**
ภายในกลุ่ม	203	8,667,39695	42.69653	

$$** F_{.99}(5, 203) = 3.02$$

ตาราง 27 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาสังคมศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	84,30580	16.86116	0.42
ภายในกลุ่ม	199	7,970.30131	40.05176	

ตาราง 28 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาคณิตศาสตร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	250.50518	50.10103	1.70
ภายในกลุ่ม	83	2,440.37026	29.40205	

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	567.94341	113.58868	3.31**
ภายในกลุ่ม	296	10,151.71027	34.29631	

** $F_{.99}(5, 296) = 3.02$

จากตาราง 25, 26, และ 29 แสดงว่า ประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 และ 28 แสดงว่า ประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา และคณิตศาสตร์ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.2 ในส่วนที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์ทั่วไป เป็นจริงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงยอมรับสมมติฐานข้อนี้เฉพาะบางส่วนคือ "ประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน"

สำหรับการทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.2 ในส่วนที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษาและคณิตศาสตร์ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่เป็นจริงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงปฏิเสธสมมติฐานย่อยข้อ 3.2 เฉพาะบางส่วนที่ว่า "ประสิทธิภาพของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษาและคณิตศาสตร์ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน"

การทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.3 การทดสอบได้จำแนกการวิเคราะห์ตามรายภาควิชา คือ

3.3.1 การะการทำงานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

3.3.2 การะการทำงานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทย แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

3.3.3 การะการทำงานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

3.3.4 การะการทำงานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

3.3.5 การะการทำงานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.3 เป็นไปตามตาราง 30, 31, 32, 33 และ 34

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการะการทำงานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	3,458.53208	864.63302	6.56 **
ภายในกลุ่ม	130	17,131.38273	131.77986	

** $F_{.99}(4, 130) = 3.32$

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาภาษาไทย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	2,586.51603	517.30320	3.44 **
ภายในกลุ่ม	203	30,548.44089	150.48493	

$$** F_{.99}(5, 203) = 3.02$$

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาสังคมศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	1,779.17620	355.83524	2.22 *
ภายในกลุ่ม	199	31,959.74574	160.60173	

$$* F_{.95}(5, 199) = 2.21$$

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาคณิตศาสตร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	564.63980	112.92796	0.77
ภายในกลุ่ม	83	12,242.97817	147.50576	

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนภาระการทำงานของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	3,850.63854	770.12770	4.23 **
ภายในกลุ่ม	296	53,875.49721	182.01181	

** $F_{.99}(5, 296) = 3.02$

จากตาราง 30, 31 และ 34 แสดงว่า การกระทำทางานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากตาราง 32 แสดงว่า การกระทำทางานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 แสดงว่า การกระทำทางานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.3 ในส่วนที่เกี่ยวกับภาระทางานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ทั่วไป สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงยอมรับสมมติฐานข้อนี้เฉพาะบางส่วนของ "ภาระทางานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน"

สำหรับการทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.3 ในส่วนที่เกี่ยวกับภาระทางานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงปฏิเสธสมมติฐานย่อยข้อ 3.3 เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับ "ภาระทางานของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน"

การทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.4 การทดสอบได้จำแนกการวิเคราะห์ตามรายภาควิชา คือ

3.4.1 ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

3.4.2 ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทย แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

3.4.3 ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา แต่สังกัดกลุ่มวิชาครูต่างกัน

3.4.4 ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ แต่สังกัด
กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

3.4.5 ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่สังกัด
กลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตามรายการข้อ 3.4.1 คือ ผลงานทางวิชาการของ
ผู้สอนภาควิชาภาษาอังกฤษ เป็นไปตามตาราง 35, 36, 37 และ 38

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการวิจัยของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาภาษาอังกฤษ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.04708	0.01177	0.26
ภายในกลุ่ม	130	5.83439	0.04484	

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนตำราของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาภาษาอังกฤษ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	1.34497	0.33624	1.04
ภายในกลุ่ม	130	41.98835	0.32298	

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการแปลคำของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาภาษาอังกฤษ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.39413	0.09853	0.88
ภายในกลุ่ม	130	14.59846	0.11229	

ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนบทความทางวิชาการ
ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.04915	0.01228	0.20
ภายในกลุ่ม	130	7.92121	0.06093	

จากตาราง 35, 36, 37 และ 38 แสดงว่า ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาภาษาอังกฤษแต่ละสังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตามรายการข้อ 3.4.2 คือ ผลงานทางวิชาการของ
 ผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทย เป็นไปตามตาราง 39, 40 และ 41

ตาราง 39 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการวิจัยของผู้สอนที่สังกัด
 ภาควิชาภาษาไทย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.79415	0.15883	1.00
ภายในกลุ่ม	203	32.08622	0.15806	

ตาราง 40 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนคำรของผู้สอนที่สังกัด
 ภาควิชาภาษาไทย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	7.09837	1.41967	1.07
ภายในกลุ่ม	203	258.90657	1.32095	

ตาราง 41 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนบทความวิชาการ
ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	168.62891	33.72576	1.06
ภายในกลุ่ม	203	6,441.92620	31.73362	

จากตาราง 39, 40 และ 41 แสดงว่า ผลงานทางวิชาการในด้านการวิจัย การเขียนตำรา และการเขียนบทความทางวิชาการ ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทย แต่ สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

สำหรับผลงานการแปลตำราของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทยนั้น ข้อมูลที่รวบรวมได้ ในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครูมีน้อยมาก จึงไม่นำมาวิเคราะห์ ข้อมูลที่รวบรวมได้มีดังนี้คือ กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงมีผลงานการแปลตำราสามเรื่อง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สองเรื่อง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกสามเรื่อง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้หนึ่งเรื่อง กลุ่ม วิทยาลัยครูภาคกลางและภาคเหนือไม่มีผลงานประเภทนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตามรายการข้อ 3.4.3 คือ ผลงานทางวิชาการของ ผู้สอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา เป็นไปตามตาราง 42, 43 และ 44

ตาราง 42 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการวิจัยของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาสังคมศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.04533	0.00906	0.20
ภายในกลุ่ม	199	8.91076	0.04477	

ตาราง 43 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนตำราของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาสังคมศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	4.27059	0.85411	1.06
ภายในกลุ่ม	199	160.11964	0.80462	

ตาราง 44 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนบทความทางวิชาการ
ของครูสอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	55.03976	11.00795	1.69
ภายในกลุ่ม	199	1,294.06267	6.50282	

จากตาราง 42, 43 และ 44 แสดงว่า ผลงานทางวิชาการในด้านการวิจัย การเขียนตำรา และการเขียนบทความทางวิชาการ ของครูสอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษา แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

สำหรับผลงานการแปลตำราของครูสอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทยนั้น ข้อมูลที่รวบรวมได้ มีน้อยมาก จึงไม่นำมาวิเคราะห์ ข้อมูลที่รวบรวมได้มีดังนี้คือ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้มีผลงานการแปลตำราสี่เรื่อง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ เก้าเรื่อง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สี่เรื่อง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกและกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง ไม่มีผลงานประเภทนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตามรายการข้อ 3.4.4 คือ ผลงานทางวิชาการของครูสอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ เป็นไปตามตาราง 45 และ 46

ตาราง 45 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนคำรของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาคณิตศาสตร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	2.09962	0.41992	0.69
ภายในกลุ่ม	83	50.25995	0.60554	

ตาราง 46 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนบทความทางวิชาการ
ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	1.21679	0.24335	0.37
ภายในกลุ่ม	83	55.16522	0.66464	

จากตาราง 45 และ 46 แสดงว่า ผลงานทางวิชาการในด้าน การเขียนคำรและ
การเขียนบทความทางวิชาการ ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครู
ต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

สำหรับผลงานการวิจัยและการแปลคำร ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์นั้น ข้อมูลที่รวบรวมมาได้มีน้อยมาก จึงไม่นำมาวิเคราะห์ ข้อมูลที่รวบรวมได้มีดังนี้คือ กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงมีผลงานการวิจัยหนึ่ง เรื่อง การแปลคำรหนึ่ง เรื่อง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้มีผลงานการวิจัยหก เรื่อง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือมีผลงานการวิจัยสามเรื่อง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกมีผลงานการวิจัยหนึ่ง เรื่อง กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผลงานการวิจัยหนึ่ง เรื่อง และกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลางไม่มีผลงานทั้งสองประเภท

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตามรายการขอ 3.4.5 คือ ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป เป็นไปตามตาราง 47, 48, 49 และ 50

ตาราง 47 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการวิจัยของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	0.14563	0.02912	0.48
ภายในกลุ่ม	296	17.84112	0.06027	

ตาราง 48 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนคำรของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	2.83367	0.56673	1.34
ภายในกลุ่ม	296	125.60341	0.42433	

ตาราง 49 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการแปลตำราของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	4	0.36729	0.09182	0.56
ภายในกลุ่ม	265	43.39567	0.16375	

ตาราง 50 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลงานการเขียนบทความทางวิชาการ
ของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5	3.90933	0.78186	1.53
ภายในกลุ่ม	296	150.96815	0.51002	

จากตาราง 47, 48, 49 และ 50 แสดงว่า ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัด
ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานย่อยข้อ 3.4 ซึ่งพิจารณาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนตามรายการข้อ 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.4.4 และ 3.4.5 และได้แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนจากตาราง 35 - 50 แสดงว่า ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ จึงปฏิเสธสมมติฐานย่อยข้อ 3.4 ที่ว่า "ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน"

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ เพื่อศึกษาสัดส่วนคุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงานและผลงานทางวิชาการของผู้สอนในวิทยาลัยครู และเพื่อเปรียบเทียบสัดส่วนคุณวุฒิ กับเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งการ เปรียบเทียบค่าบรรณคุณวุฒิ ประสบการณ์ ภาระการทำงานและผลงานทางวิชาการของผู้สอนในภาควิชาคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ในระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอนในวิทยาลัยครูทุกคนที่สังกัดภาควิชาที่เปิดสอนเป็นวิชาเอก ระบุปริญญาตรี ได้แก่ ภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ในปีการศึกษา 2521 รวม 940 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็น 3 ตอนคือ

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง สถานที่ทำงาน คณะวิชา ภาควิชา คุณวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การสอน

2. ภาระการทำงาน ได้แก่ การสอน การเตรียมการสอน การตรวจงาน และการให้คำปรึกษาแนะนำ การนิเทศการสอน การบริหาร งานธุรการ งานบริการ การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และอื่น ๆ

3. ผลงานทางวิชาการ ได้แก่ การวิจัย การเขียนตำรา การแปลตำรา และการเขียนบทความทางวิชาการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เกี่ยวกับคุณวุฒิ ประสมการณ์ ภาระการทำงานและผลงานทางวิชาการของผู้สอนในวิทยาลัยครู ปรากฏว่า

1.1 คุณวุฒิ คุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครูที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ปรากฏว่า สัดส่วนคุณวุฒิ ปริญาตรี : ปริญาโท : ปริญาเอก เท่ากับ 56.59 : 42.87 : 0.54 เมื่อจำแนกการพิจารณาเฉพาะกลุ่มวิทยาลัยครู พบว่า สัดส่วนคุณวุฒิปริญาตรี : ปริญาโท : ปริญาเอก มีดังนี้

กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ	สัดส่วน	55.34 : 44.66 : 0
กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก	สัดส่วน	56.56 : 43.44 : 0
กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง	สัดส่วน	50.00 : 48.36 : 1.64
กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้	สัดส่วน	63.64 : 36.36 : 0
กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง	สัดส่วน	48.85 : 50.23 : 0.92
กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สัดส่วน	64.93 : 34.60 : 0.47

สำหรับสัดส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในแต่ละภาควิชา ปรากฏว่า สัดส่วนคุณวุฒิ ปริญาตรี : ปริญาโท : ปริญาเอก มีดังนี้

ภาควิชาภาษาอังกฤษ	สัดส่วน	50.37	:	48.15	:	1.48
ภาควิชาภาษาไทย	สัดส่วน	73.68	:	26.32	:	0
ภาควิชาสังคมศึกษา	สัดส่วน	58.54	:	41.46	:	0
ภาควิชาคณิตศาสตร์	สัดส่วน	46.07	:	52.81	:	1.12
ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป	สัดส่วน	49.34	:	50.00	:	0.66

1.2 ประสิทธิภาพ ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีประสพการณ์การสอนโดยเฉลี่ย 11 ปี

7 เดือน จำแนกเป็นประสพการณ์การสอนในระดับประถมศึกษา 1 ปี 2 เดือน มัธยมศึกษา 1 ปี 5 เดือน วิทยาลัยครู 8 ปี 9 เดือน และอื่น ๆ 3 เดือน เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มวิทยาลัยครู ปรากฏว่า ผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงมีประสพการณ์การสอนมากที่สุด คือ 14 ปี 4 เดือน รองลงไปได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 11 ปี 7 เดือน กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ 10 ปี 11 เดือน กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ 10 ปี 10 เดือน กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 10 ปี 9 เดือน และกลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง 10 ปี 8 เดือน

สำหรับประสพการณ์การสอนของผู้สอนในแต่ละภาควิชา พบว่า ผู้สอนที่สังกัดภาควิชาภาษาไทย มีประสพการณ์การสอนสูงสุด คือ 12 ปี 11 เดือน รองลงไปได้แก่ ภาควิชาภาษาอังกฤษ 12 ปี 2 เดือน ภาควิชาสังคมศึกษา 11 ปี 10 เดือน ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป 11 ปี 3 เดือน และภาควิชาคณิตศาสตร์ 10 ปี 10 เดือน

1.3 ภาระการทำงาน ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีภาระการทำงานโดยเฉลี่ย

29.10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และใช้เวลาส่วนใหญ่ในการสอนและเตรียมการสอนโดยเฉลี่ย 17.22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นอกนั้นใช้เวลาเพื่อการนิเทศการสอน การบริการ ชุรการ การบริหาร การบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และอื่น ๆ เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มวิทยาลัยครู ปรากฏว่า ผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภาระการทำงานสูงสุด คือ 32.30 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงไปได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้ 30.79 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก 30.14 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคเหนือ 27.90 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กลุ่มวิทยาลัยครูภาคกลาง 26.88 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง 26.52 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

สำหรับภาระการทำงานของผู้อสอนในแต่ละภาควิชา พบว่า ผู้อสอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษามีภาระการทำงานสูงสุด คือ 29.61 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รองลงไปได้แก่ ภาควิชาภาษาไทย 29.28 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ภาษาอังกฤษ 28.91 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ วิทยาศาสตร์ทั่วไป 28.82 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และคณิตศาสตร์ 28.72 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

1.4 ผลงานทางวิชาการ ผู้อสอนโดยเฉลี่ยหนึ่งคนจะมีผลงานการวิจัย 0.1 เรื่อง การเขียนตำรา 0.69 เรื่อง การแปลตำรา 0.07 เรื่อง และการเขียนบทความทางวิชาการ 0.6 เรื่อง เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มวิทยาลัยครู พบว่า ผลงานทางวิชาการด้านการวิจัย กลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้มีผลงานค่านนี้สูงสุด กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผลงานการเขียนตำรามากที่สุด กลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงมีผลงานการแปลตำรามากที่สุด และการเขียนบทความทางวิชาการผู้อสอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกมีผลงานค่านนี้มากที่สุด

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐานสรุปได้ดังนี้

2.1 สัดส่วนคุณวุฒิของผู้อสอนในวิทยาลัยครูต่ำกว่าเกณฑ์สัดส่วนคุณวุฒิขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัยทุกกรณี

2.2 ประสิทธิภาพและภาระการทำงานของผู้อสอนที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน แต่ค่าการชนันคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ไม่มีความแตกต่างกัน

2.3 ค่าการชนันคุณวุฒิของผู้อสอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน (ภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ทั่วไป) แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

2.4 ประสิทธิภาพของผู้อสอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน แต่ประสพการณ์ของผู้อสอนที่สังกัดภาควิชาสังคมศึกษาและคณิตศาสตร์ ไม่มีความแตกต่างกัน

2.5 ภาระการทำงานของผู้อสอนที่สังกัดภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ทั่วไป ที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน มีความแตกต่างกัน แต่ภาระการทำงานของผู้อสอนที่สังกัดภาควิชาคณิตศาสตร์ ไม่มีความแตกต่างกัน

2.6 ผลงานทางวิชาการของผู้สอนที่สังกัดภาควิชาเดียวกัน แต่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. คุณวุฒิ สักส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครูอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย หรือเทียบกับสัดส่วนของอาจารย์มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เป็นต้นว่า ประเทศอังกฤษ สถาบันอุดมศึกษามีอาจารย์ปริญญาเอกร้อยละ 47 มาเลเซีย สถาบันอุดมศึกษามีอาจารย์ปริญญาเอกร้อยละ 30

เมื่อทดสอบสักส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครูกับเกณฑ์ พบว่า สักส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครูต่ำกว่าเกณฑ์ทุกกรณี แสดงถึงความไม่พร้อมในขั้นต้นคุณวุฒิ และเมื่อเปรียบเทียบค่าคุณวุฒิของผู้สอนระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครู ปรากฏว่า ค่าคุณวุฒิไม่แตกต่างกันยิ่งกว่านั้น เมื่อเปรียบเทียบเฉพาะภาควิชาที่เหมือนกัน ที่สังกัดอยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ พบว่า ค่าคุณวุฒิไม่แตกต่างกัน แสดงว่าการขาดแคลนบุคลากร เป็นปัญหาที่พบอยู่ในวิทยาลัยครูทุกแห่ง โดยเฉพาะผู้สอนที่มีคุณวุฒิเหมาะสมในเกือบทุกสาขาวิชา สาเหตุที่สักส่วนคุณวุฒิของผู้สอนในวิทยาลัยครูค่อนข้างต่ำ เพราะว่ในระยะแรกสถาบันฝึกหัดครู เหล่านี้มีความมุ่งหมายจะผลิตครู ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ประกอบกับมีการขยายจำนวนวิทยาลัยครูในแผนพัฒนาฯ ระยะที่สองและสาม จึงมีการบรรจุอาจารย์ระดับปริญญาตรี เพิ่มเป็นจำนวนมากทุกปี เมื่อนโยบายของกรมการฝึกหัดครูเปลี่ยนไป คือการขยายการผลิตครูระดับปริญญาตรี ซึ่งกรมการฝึกหัดครูไม่มีแผนเตรียมบุคลากร เพื่อเอาไว้สำหรับสอนในระดับนี้ ดังนั้นจึงพบว่าผู้สอนส่วนใหญ่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ในปัจจุบันการจัดการฝึกหัดครูใช้วิธีทำ เป็นการไปพร้อมกับการแก้ปัญหา มีทั้งการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและการแก้ปัญหาระยะยาว เป็นต้นว่า การส่งเสริมให้อาจารย์อาสาสมัคร ไปสอนในวิทยาลัยครูที่ขาดแคลนบุคลากรบางสาขาวิชา การขอยืมตัวอาจารย์ที่ชำนาญบางสาขาวิชาไปช่วยในวิทยาลัยครูที่ขาดแคลนมีกำหนดหนึ่งภาคเรียนหรือ 1 ปีแล้วแต่กรณี นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้มีการลาศึกษาต่อ เป็นจำนวนมากทุกปี อย่างไรก็ตามเมื่อสิ้นแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่แล้ว คาดว่าแผนพัฒนาบุคลากรของกรมการฝึกหัดครูจะแก้ปัญหาเรื่องบุคลากรไปได้ส่วนหนึ่ง

2. ประสบการณ์ ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีประสบการณ์การสอนโดยเฉลี่ย 11 ปี 7 เดือน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนในระดับวิทยาลัยครูถึง 8 ปี 9 เดือน ในระดับประถมศึกษา 1 ปี 2 เดือน และมีมัธยมศึกษา 1 ปี 5 เดือน เมื่อพิจารณาถึงประสบการณ์โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมคือไม่น้อยจนเกินไป เมื่อพิจารณาว่าอาจารย์ใหม่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยส่วนมากอยู่ในวัยหนุ่มสาว และได้ทำการสอนมาประมาณ 10 ปี อาจารย์เหล่านี้ยังอยู่ในวัยหนุ่มสาวเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อพิจารณาถึงประสบการณ์การสอนในระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาแล้วเห็นว่าผู้สอนในวิทยาลัยครูยังมีประสบการณ์น้อยมาก การที่ผู้สอนในวิทยาลัยครูมีประสบการณ์ในระดับประถมศึกษาน้อยเช่นนี้ ย่อมจะส่งผลถึงนักศึกษาครูด้วย กล่าวคือ วิทยาลัยครูส่วนใหญ่ผลิตครูสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา แต่ผู้สอนขาดประสบการณ์การสอนในระดับประถมศึกษา จะมีผลทำให้การเรียนการสอนในวิทยาลัยครูเน้นหนักทางด้านทฤษฎีที่ขาดการประยุกต์

เมื่อเปรียบเทียบประสบการณ์ของผู้สอนระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ ปรากฏว่ามีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากการขยายวิทยาลัยครูจำนวนมาก จึงเกิดมีวิทยาลัยครูรุ่นเก่า วิทยาลัยครูรุ่นใหม่ วิทยาลัยครูที่ตั้งมานานก็จะมีอาจารย์เก่า ๆ อยู่เป็นจำนวนมาก ในทางตรงข้ามวิทยาลัยครูรุ่นใหม่ก็บรรจุอาจารย์ใหม่ ๆ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของประสบการณ์พบว่า ผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงมีประสบการณ์การสอนสูงสุด ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร เป็นวิทยาลัยครูที่ตั้งขึ้นมาแล้วทั้งสิ้น วิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาคส่วนมากเป็นวิทยาลัยครูที่เริ่มตั้งใหม่ จึงมีอาจารย์รุ่นใหม่เกือบทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีประสบการณ์การสอนหรือมีความชำนาญมักจะอยู่ในกรุงเทพมหานคร ประสบการณ์การสอนนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการพิจารณาคุณภาพของผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา การที่ผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงมีประสบการณ์การสอนสูงสุด ย่อมจะบ่งบอกถึงคุณภาพของผู้สอน และคุณภาพของผู้สอนจะมีผลต่อเนื่องถึงคุณภาพของนักศึกษาโดยตรง การไม่กระจายบุคลากรที่มีประสบการณ์การสอนให้ทั่วถึง ทำให้คุณภาพการเรียนการสอนในกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ ขาดความเท่าเทียมกัน

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเฉพาะภาควิชาที่เหมือนกันระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ พบว่าภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และวิทยาศาสตร์ทั่วไปเท่านั้นที่ประสพการณ์ของผู้สอนมีความแตกต่างกัน ส่วนอีกสองภาควิชาคือ สังคมศึกษา และคณิตศาสตร์ประสพการณ์ของผู้สอนไม่มีความแตกต่างกัน

3. ภาระการทำงาน ภาระการทำงานของผู้สอนในวิทยาลัยครูโดยเฉลี่ย 29.10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จากตัวเลขดังกล่าวมีข้อที่น่าสังเกตว่า ผู้สอนในวิทยาลัยครูยังไม่ได้ปฏิบัติภาระหน้าที่อย่างเต็มที่ตามกำหนดของทางราชการ ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการจะต้องมีเวลาปฏิบัติงานสัปดาห์ละ 35 - 40 ชั่วโมง เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าผู้สอนในวิทยาลัยครูใช้เวลาส่วนใหญ่ในด้านการสอน การเตรียมการสอนและการตรวจงานถึง 17.22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และใช้เฉพาะการสอน 9.76 ชั่วโมง—แต่ภาระในด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม ปรากฏว่า ผู้สอนในวิทยาลัยครูใช้เวลาน้อยที่สุดคือเฉลี่ยสัปดาห์ละ 0.5 ชั่วโมง แสดงว่าบทบาทด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมของผู้สอนในวิทยาลัยครูไม่ได้สัดส่วนกับบทบาทด้านอื่น ๆ ทั้ง ๆ ที่กรมการฝึกหัดครูได้กำหนดบทบาทด้านการบริการสังคมไว้ เป็นหน้าที่หลักหน้าที่หนึ่ง ดังนั้นผู้สอนในวิทยาลัยครูน่าจะใช้เวลาเพื่อการบริการทางวิชาการแก่สังคมมากขึ้น อันจะมีผลทำให้เวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะข้าราชการ เป็นไปตามกำหนดของทางราชการอีกด้วย

เมื่อเปรียบเทียบภาระหน้าที่การทำงานของผู้สอนในวิทยาลัยครูระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ปรากฏว่า ผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภาระการทำงานสูงสุด ผู้สอนในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงมีภาระการทำงานต่ำสุดคือประมาณสัปดาห์ละ 26.52 ชั่วโมง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีภาระการทำงานถึงสัปดาห์ละ 52.30 ชั่วโมง จะเห็นว่าแตกต่างกันมาก กล่าวคือ ผู้สอนในส่วนภูมิภาครับภาระหน้าที่หนักกว่าผู้สอน ที่สังกัดอยู่ในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวง

จากตัวเลขค่าเฉลี่ยการปฏิบัติภาระหน้าที่ของผู้สอนในวิทยาลัยครูที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าผู้สอนในวิทยาลัยครูยังปฏิบัติภาระหน้าที่ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย เมื่อพิจารณาตัวเลข

การปฏิบัติภาระหน้าที่ของผู้นอนในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงแล้ว ตัวเลขดังกล่าวก็ยังทำให้มองเห็นว่า ผู้นอนในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงนั้นปฏิบัติภาระหน้าที่ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วยมากขึ้นไปอีก แสดงว่าการกระจายของผู้นอนในวิทยาลัยครูยังไม่เหมาะสม ผู้นอนส่วนใหญ่ยังรวมกันอยู่ในกรุงเทพมหานคร ไม่กระจายไปสู่วิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นปัญหาที่ยังแก้ไม่ได้ ในสถานศึกษาเกือบทุกระดับ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งที่ผู้นอนไม่ไปอยู่ในวิทยาลัยครูส่วนภูมิกษานอกจากความจำเป็นส่วนตัวแล้ว ปัญหาการขาดแคลนแหล่งวิชาการสำหรับคนกว่าหาความรู้ โอกาสที่จะสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ เหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการทำงานด้านวิชาการอย่างยิ่ง เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การปฏิบัติภาระหน้าที่ไม่เท่าเทียมหรือสมดุลกัน

เมื่อเปรียบเทียบภาระการทำงานเฉพาะภาควิชาที่เหมือนกันระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูต่าง ๆ ปรากฏว่า ภาระการทำงานของผู้นอนที่สังกัดภาควิชาถึงสี่ภาควิชาที่แตกต่างกัน ได้แก่ ภาควิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ทั่วไป แต่ภาควิชาคณิตศาสตร์นั้นไม่แตกต่างกัน ในสภาพเช่นนี้ปัญหาการกระจายอัตรากำลังในแต่ละภาควิชาก็ยังไม่เหมาะสมอีกด้วย

4. ผลงานทางวิชาการ สถาบันอุดมศึกษาทั่วไปถือว่าผลงานทางวิชาการเป็นผลงานสำคัญที่ใช้ประกอบการพิจารณาคุณภาพของผู้นอน เพื่อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ สำหรับผู้นอนในวิทยาลัยครูจากการศึกษา พบว่า มีผลงานทางวิชาการน้อยมาก โดยเฉลี่ยทำการวิจัยคนละ 0.1 เรื่อง เขียนตำรา 0.69 เรื่อง แปลตำรา 0.07 เรื่อง และเขียนบทความทางวิชาการ 0.6 เรื่อง และเมื่อเปรียบเทียบผลงานทางวิชาการระหว่างกลุ่มวิทยาลัยครูรวมทั้งระหว่างภาควิชาเดียวกันที่สังกัดกลุ่มวิทยาลัยครูต่างกัน ปรากฏว่า ไม่มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นถึงสมรรถภาพทางวิชาการของผู้นอนในแต่ละภาควิชาทั้งห้าภาควิชา มีสมรรถภาพใกล้เคียงกัน และอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเป็นรายบุคคล มีข้อที่น่าสังเกตว่า ทั้งกลุ่มวิทยาลัยครูรุ่นเก่าและกลุ่มวิทยาลัยครูรุ่นใหม่มีผลงานทางวิชาการไม่แตกต่างกันเลย เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากในระยะก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ปี 2518 การกำหนดตำแหน่งของผู้นอนในวิทยาลัยครูมักจะพิจารณาเฉพาะในสายงานบริหาร ดังนั้นผู้นอนในวิทยาลัยครูส่วนใหญ่

จึงมุ่งที่จะมีตำแหน่งทางบริหาร เพื่อเลื่อนฐานะตำแหน่งและเงินเดือนให้สูงขึ้น ประกอบกับการพิจารณาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งบริหาร ก็ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมงานวิชาการ กงเน้นแต่ปริมาณงานในคานการสอบ งานพิเศษ งานบริหาร เป็นส่วนใหญ่มาก เกือบทั้งหมดจึงทำให้ผู้สอนส่วนใหญ่ในวิทยาลัยครูละเลยการสร้างสรรคผลงานทางวิชาการ

นอกจากที่กล่าวมาแล้วผู้วิจัยเห็นว่า เอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ไม่เอื้อต่อการสร้างสรรคทางวิชาการ กล่าวคือ เอกสารประกอบการค้นคว้าสำหรับผู้สอนและผู้เรียนในห้องสมุดของวิทยาลัยครูต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ อย่งไรก็ตามในระยะหลังประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ปี 2518 ซึ่งได้กำหนดตำแหน่งทางวิชาการโดยเน้นผลงานทางวิชาการ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการพิจารณา คาดว่าจะทำให้ผลงานทางวิชาการของผู้สอนในวิทยาลัยครูมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณวุฒิของผู้สอน

1.1.1 การที่จะพิจารณาให้ภาควิชาใด เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ควรพิจารณาถึงความพร้อมคานบุคลากร เป็นสำคัญ

1.1.2 วิทยาลัยครูแห่งใดหรือภาควิชาใดที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี อยู่แล้ว แต่ขาดแคลนบุคลากรที่ทรงคุณวุฒิ ควรเพิ่มงบประมาณพิเศษสำหรับเชิญวิทยากร หรืออาจารย์พิเศษมาช่วยเป็นครั้งคราว

1.1.3 การส่งเสริมการลาศึกษาต่อที่กรมการฝึกหัดครูกำลังดำเนินการอยู่ อย่งเร่งรีบเป็นสิ่งที่เหมาะสม แต่เป็นการพัฒนาบุคลากรที่ใช้เวลายาวนานเกินไป จึงควรมีโครงการพัฒนาบุคลากรในคานอื่น ๆ อีก ที่เป็นการพัฒนาบุคลากรระยะสั้น เช่น การฝึก การอบรม การสัมมนา และควรทำเป็นโครงการประจำติดต่อกันไป

1.1.4 โครงการร่วมมือทางวิชาการภายในกลุ่มวิทยาลัยครูแต่ละกลุ่มควรเป็นไปอย่างจริงจัง กล่าวคือ การเปิดสอนภาควิชาใดในระดับปริญญาตรีภายในกลุ่มควรรวมกำลังกันเปิดสอนที่วิทยาลัยใดวิทยาลัยหนึ่ง ไม่ควรจะเปิดซ้ำซ้อนกันทุกวิทยาลัย ซึ่งวิธีนี้จะทำให้สมรรถภาพทางวิชาการ แข่งขัน

1.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสบการณ์การสอน

1.2.1 ควรจะกระจายผู้ที่มีประสบการณ์การสอนและมีความชำนาญในกลุ่มวิทยาลัยครูนครหลวงออกไปสู่ภูมิภาค ซึ่งอาจจะเป็นไปในรูปอาสาสมัคร การสับเปลี่ยนชั่วคราวและอื่น ๆ ทั้งนี้นอกจากจะชายเหลือวิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาคแล้ว อาจารย์เหล่านั้นยังจะก่อให้เกิดสัมพันธไมตรีอันดีกับสังคมท้องถิ่นอีกด้วย

1.2.2 ผู้สอนที่มีประสบการณ์สอนมากอาจจะมีผลในหลาย ๆ ด้าน แตกกันผลเสียเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การสอนมานานด้วยความเชื่อมั่นและวิธีการที่ไม่เปลี่ยนแปลง ย่อมเกิดผลเสีย กรมการฝึกหัดครูควรจะมีโครงการพัฒนาบุคลากรประเภทนี้ทุกกระยะ 3 หรือ 5 ปี เพื่อให้เกิดความตื่นตัวทางวิชาการและมีการปรับปรุงอยู่เสมอ

1.2.3 โครงการพัฒนาอาจารย์ นอกจากจะพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่แล้ว อาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาใหม่ ๆ ก็มีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเช่นกัน สำหรับอาจารย์ใหม่ ควรจะทดลองสมรรถภาพการสอนและความสามารถทางวิชาการภายใต้การแนะนำดูแลของคณะกรรมการอาวุโสของแต่ละวิทยาลัยครู และการบรรจุแต่งตั้งควรได้รับการแนะนำจากคณะกรรมการ

1.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาระการทำงาน ภาระการทำงานเกี่ยวกับอัตรากำลังภายในวิทยาลัยครูโดยตรง จากผลการศึกษาระยะการทำงานในแต่ละกลุ่มวิทยาลัยครูไม่สมดุลย์และเท่าเทียมกัน ควรจะกระจายอัตรากำลังของผู้สอนในวิทยาลัยครูอย่างเหมาะสมและทั่วถึง ทั้งที่เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและการแก้ปัญหาในระยะยาว

1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลงานทางวิชาการ

1.4.1 ควรจัดภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างสรรค์งานทางวิชาการในแต่ละวิทยาลัยครูอย่างเหมาะสม เป็นต้นว่า การปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นแหล่งวิชาอย่างแท้จริง

1.4.2 ควรส่งเสริมให้ครูสอนในวิทยาลัยครูมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัย เพื่อจะใช้เป็นเครื่องมือในการเสาะแสวงหาความรู้ โดยการอบรมระยะสั้นแก่อาจารย์ที่สนใจ

1.4.3 ควรจัดสรรเงินให้เป็นทุนอุดหนุนการวิจัยและการศึกษาค้นคว้า เพื่อยสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ

1.4.4 ควรจัดระบบให้ลาพักเพื่อการสร้างสรรค์ทางวิชาการ กล่าวคือ เมื่อผู้สอนได้ทำการสอนมาครบ 5 หรือ 8 ปี ก็ให้สิทธิ์ที่จะลาพักการสอนได้ 3 - 6 เดือน เพื่อศึกษาเพิ่มเติมหรือค้นคว้าทางวิชาการที่ตนสนใจ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาและติดตามผลนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ในแง่ของสถานภาพ ความสามารถทางสังคม เศรษฐกิจ ภาระหน้าที่การงาน และอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาการบริหารงานบุคลากรในวิทยาลัยครู เพื่อจะรู้ว่าได้ใช้บุคลากรเหมาะสมกับความรู้ความสามารถหรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุกประเสริฐ เทคนิคการวิจัย วัฒนาพานิช 2516, 288 หน้า
- การฝึกหัดครู, กรม นโยบายและการจัดการฝึกหัดครูตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ระยะที่สี่ (2520 - 2524) กรมการฝึกหัดครู 2520, 39 หน้า อักสำเนา
- _____ . "พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518" ใน แนวใหม่ของการฝึกหัดครู
 หน้า 10 - 12 การศาสนา 2518
- _____ . ประกาศเรื่องรับนักศึกษาเข้าเรียนในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2521
 ลงวันที่ 14 มีนาคม 2521
- _____ . ผลงานครบรอบ 16 ปี ของกรมการฝึกหัดครูตั้งแต่ตั้งกรม 29 กันยายน 2513
 ครูสภา 2514, 221 หน้า
- _____ . ประวัติกรมและวิทยาลัยครู เจริญวิทยการพิมพ์ 2518, 135 หน้า
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน กองแผนงาน เกณฑ์การพิจารณาอัตราค่าจ้างของอาจารย์
(ทบวงมหาวิทยาลัย)
- _____ . แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2520 - 2524 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 2520, 197 หน้า
- _____ . "บทสัมภาษณ์" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 12(3) : 40 กุมภาพันธ์ -
 มีนาคม 2521
- _____ . รายงานการติดตามผลการดำเนินงานพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา 2517
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2518, 138 หน้า อักสำเนา
- _____ . รายงานสรุปการติดตามผลงานการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา 2518
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2520, 147 หน้า อักสำเนา
- คณะกรรมการดำเนินการศึกษาและวางแผนโครงการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่สี่
รายงานสรุปการประเมินสภาพ กิจภาพ และสัมฤทธิ์ผลของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่สาม
พ.ศ. 2515 - 2519 ของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
 2518, 158 หน้า อักสำเนา

คณะกรรมการดำเนินการศึกษาและร่างโครงการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา สรุปสภาพปัจจุบัน และปัญหาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระหว่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะที่สอง (2512-2514) และข้อเสนอแนะในการวางแผนระยะที่สาม ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2513, 64 หน้า
 อักษรสำเนา

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สี่ พ.ศ. 2520 - 2524 เรื่องแสงการพิมพ์ 2520, 365 หน้า

คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม ศูนย์การทหารราบ 2518, 294 หน้า

จรัญ จันทลักษณ์ สถิติวิเคราะห์และวางแผนงานวิจัย ไทยวัฒนาพานิช 2519, 442 หน้า

ชอว์, อาชิบอลล์ บี และ ช่าง บัวศรี การวิเคราะห์และคาดคะเนความพึงพอใจอาจารย์มหาวิทยาลัยในประเทศไทย สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ 2511, 74 หน้า

เซ็น แกวยศ "การวิเคราะห์คุณภาพมัธยมศึกษา" ใน รายงานการประชุมวิจัยการศึกษา ประจำปี 2519 หน้า 190 - 196 กรมวิชาการ 2519

บุญถิ่น อัตถากร และ รัตนา ศันสน์เต็ก การเตรียมครู กรมการฝึกหัดครู 2513, 35 หน้า

ปฤศณา ภูานันท์ ลักษณะหน้าที่การงานของอาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 85 หน้า อักษรสำเนา

ประคอง กรรณสุทร สถิติประยุกต์สำหรับครู ไทยวัฒนาพานิช 2519, 140 หน้า

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน แผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 (2520 - 2524) กระทรวงศึกษาธิการ การศึกษา 2520, 117 หน้า

_____ สรุปแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 (2520 - 2524) กระทรวงศึกษาธิการ ครูสภา 2519, 245 หน้า

พนอม แก้วกำเนิด "โครงการกลุ่มวิทยาลัยครู" ครูปริทัศน์ 2 : 7 - 10 กันยายน 2520

พิศมัย ศรีอำไพ การศึกษาเปรียบเทียบหน้าที่การงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517, 106 หน้า อักษรสำเนา

วิทยุ โสธร หลักบริหารการศึกษา วิทยนพานิช 2516, 695 หน้า

มหาวิทยาลัยของรัฐ, ทบวง รายงานสรุปสภาพการศึกษาปัจจุบันในสถาบันอุดมศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ระหว่างปี 2515 - 2516 สำนักงานปลัดทบวง

ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2516, 40 หน้า อักสำเนา

_____ . "ประวัติและผลงานทบวงมหาวิทยาลัย" วารสารอุดมศึกษา 14 : 10

กันยายน 2520

_____ . "หลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ" วารสารอุดมศึกษา 12 : 4,

14 - 15 กรกฎาคม 2520

_____ . ประมวลหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการและแผนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

การแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 4 (2520 - 2524) กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวง

ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ 2519, 15 หน้า อักสำเนา

_____ . "แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 4" วารสารอุดมศึกษา

5 : 5 ธันวาคม 2519

_____ . รายงานการสัมมนาเรื่องแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 4 หน่วยผลิตเอกสาร

มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 139 หน้า อักสำเนา

รังสรรค์ ทิมพันธ์ สภาพและปัญหาทางวิชาการของอาจารย์ผู้สอนระดับปริญญาตรี

วิทยาลัยครูมหาสารคาม เอกสารรายงานประกอบการศึกษาวิชา อุดม 541 ม.ป.ป.,

34 หน้า อักสำเนา

_____ . ล้วน สายยศ สถิติวิทยพทางการศึกษา วิทยนพานิช 2515, 276 หน้า

_____ . วิจิตร ศรีสอน หลักการอุดมศึกษา วิทยนพานิช 2518, 87 หน้า

_____ . "การรับรองมาตรฐานวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษา" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ

11(1) : 8 - 11 ตุลาคม - พฤศจิกายน 2520

_____ . รายงานการกุงานบริหารการศึกษาในประเทศไทย หน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 53 หน้า อักสำเนา

- วิรุฬห์ บุญสมบัติ "การวิเคราะห์งานของอาจารย์มหาวิทยาลัย" ใน การสัมมนาฉบับที่
เรื่อง การส่งเสริมคุณภาพงานของคณะวิชาในมหาวิทยาลัย หน้า 76 - 77 โครงการ
ทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2519 อีดีส์น่า
- สุพร กิ่งทางธรรม คุณภาพของอาจารย์ในวิทยาลัยครู วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2518, 71 หน้า อีดีส์น่า
- อนันต์ ศรีโสภา สถิติเบื้องต้น ไทยวัฒนาพานิช 2521, 396 หน้า
- Alcraw, Matta. "The Teaching Process in the Faculty of Arts and Science
of the American University of Beirut, Lebanon," in Planning the
Development of Universities 3. p. 325. Paris, The Unesco Press, 1974.
- Beach, Leonard B. "What should be the Role of the Master Degree in the
Preparation of College Teacher ?" in Current Issues in Higher Education.
p. 187. Washington, D.C., Association for Higher Education, NEA., 1960.
- Conever, W.J. Practical Nonparametric Statistics. New York, John Wiley &
Sons Inc., 1971. 462 p.
- Fafunwa, A. Babs. "Organization of the Teaching Work at the University
of Ife, Nigeria," in Planning the Development of Universities 3.
p. 298 - 299. Paris, The Unesco Press, 1974.
- Folger, John and others. Human Resources and Higher Education. New York,
Russell Sage Foundation, 1970. 475 p.
- Glass, Gene V. and Julian C. Stanley. Statistical Methods in Education and
Psychology. New Jersey, Prentice - Hall, Inc., 1970. 596 p.
- Haggerty, William J. Higher and Professional Education in India.
Washington, U.S. Government Printing Office, 1969. 181 p.
- Hayden, Howard. Higher Education and Development in South East Asia.
Paris, Unesco and the International Association of Universities,
1967. 508 p.
- Hoong, Yip Yat. Development of Higher Education in South East Asia :
Problem and Issues. Singapore, Institute of Higher Education and
Development, 1975. 226 p.

- Ismail, H.M. "Formation of the Teaching Staff at Cairo University," in Planning the Development of Universities 3. p. 230 - 233. Paris, The Unesco Press, 1974.
- Lehmann, H. and H.J. Schulz. "Planning of the Teaching Work at Humboldt University," in Planning the Development of Universities 3. p. 247. Paris, The Unesco Press, 1974.
- _____. "Planning of the Teaching Work at Humboldt University, Berlin," in Planning the Development of Universities 4. p. 59 - 102. Paris, The Unesco Press, 1975.
- Landquist, E.F. Design and Analysis of Experiments in Psychology and Education. Boston, Houghton Mifflin Co., 1956. 819 p.
- OECD. Study of Teachers Quantitative Trends in Teaching Staff in Higher Education. Paris, Organisation for Economic Co-operation and Development, 1971. 272 p.
- Paik, Kyun Ki. A Comprehensive Study on the Contents of Higher Education - Faculty Development. Seoul, Central Education Research Institute, 1967. 296 p.
- Razik, Taher A. "State University of New York at Buffalo : Case Study of Teaching and Research," in Planning the Development of Universities 4. p. 103 - 141. Paris, The Unesco Press, 1975.
- Saaed, M.Y. and G.J. Yaftali "The Teaching Work at Kabul University, Afghanistan," in Planning the Development of Universities 3. P. 261. Paris, The Unesco Press, 1974.
- Shryock, Richard H. The Status of University Teachers. Paris, The Unesco Press, 1961. 223 p.
- Stolyetove, S. "Methodology of Planning the University System in the USSR," in Planning the Development of Universities 3. p. 110. Paris, The Unesco Press, 1974.
- Unesco. Planning the Development of Universities 1. Paris, The Unesco Press, 1971. 318 p.
- _____. Planning the Development of Universities 2. Paris, The Unesco Press, 1973. 267 p.
- _____. Secondary Teacher Training. Geneva, International Bureau of Education, 1954. 202 p.

Unesco. Training of Primary Teacher Training Staff. Geneva, International Bureau of Education, 1957. 202 p.

_____. Teacher Education in Asia : A Regional Survey. Bangkok, Region - office for Education in Asia, 1972. 275 p.

Verstraete, M.E. Marey de. "The Teaching Work at National University of Cuyo, Argentina," in Planning the Development of Universities 3. p. 276. Paris, The Unesco Press, 1974.

Wilkins, Theresa Birch. Accredited Higher Institutions. Washington, United States office, 1965. 202 p.

Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. New York, McGraw - Hill Book Co., 1962. 672 p.

Zogreb, University, Yugoslavia. Innovation in Higher Education Reforms in Yugoslavia. Paris, OECD Publication, 1970. 189 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

วิทยาลัยครูมหาสารคาม

22 พฤศจิกายน 2521

เรียน อาจารย์ที่เคารพยิ่ง

เนื่องด้วยกระผมกำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง "การศึกษา คุณวุฒิ ประสบการณ์ ผลงานทางวิชาการและภาระการทำงานของผู้สอนในวิทยาลัยครู" การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยทั้งกลุ่มประชากร จำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลจากอาจารย์ทุกคนที่อยู่ในขอบเขตการวิจัย กระผมจึงต้องขอรบกวนและขอรับรองเป็นพิเศษ โปรดกรุณาเสียเวลาสัก 15 นาที เพื่อตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยจะถูกต้อง สมบูรณ์ เชื่อถือได้มากน้อยเพียงไร ย่อมอยู่ที่ขอเท็จจริงที่ท่านจะกรุณาตอบลงในแบบสอบถาม แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยจะรักษาไว้เป็นความลับเพื่อการวิจัยเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความกรุณาและหวังว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ขอขอบคุณล่วงหน้า

เคารพและนับถืออย่างสูง

(นายรังสรรค์ ทินพันธุ์พงษ์)

อาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคาม

แบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / หรือเติมข้อความที่เป็นจริงลงในช่องว่างต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

1. เพศ ชาย หญิง
2. ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ / อาจารย์อัตราจ้างชั่วคราว
3. สถานที่ทำงาน วิทยาลัยครู
4. คณะวิชาที่ท่านสังกัด เปิดสอนวิชาเอกในระดับปริญญาตรีหรือไม่
 เปิด ไม่เปิด
5. ท่านสังกัดภาควิชา
 คณะวิทยาศาสตร์
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
6. คุณวุฒิทางการศึกษาสูงสุด
 ปริญญาตรี อักษรย่อคุณวุฒิ
- ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษา
 1 ปีหลังปริญญาตรี
 2 ปีหลังปริญญาตรี
- ปริญญาโท อักษรย่อคุณวุฒิ
- ปริญญาเอก อักษรย่อคุณวุฒิ
7. ประสบการณ์การสอน
 - 7.1 สอนในระดับประถมศึกษา ปี เดือน
 - 7.2 สอนในระดับมัธยมศึกษา ปี เดือน
 - 7.3 สอนในระดับวิทยาลัยครู ปี เดือน
 - 7.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ) จำนวน ปี เดือน

รวม ปี เดือน

ตอนที่ 2 ภาระการทำงานในปีการศึกษา 2521 (ให้ท่านประมาณจำนวนชั่วโมงที่ทำงานประเภทต่าง ๆ รวมกันคิดเป็นจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์) ท่านได้ปฏิบัติภาระหน้าที่ทั้งหมดโดยเฉลี่ยประมาณ ชั่วโมง / สัปดาห์ ซึ่งจำแนกงานที่ท่านทำเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การสอนนักศึกษาภาคปรกติ (ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ)

ไม่สอน สอน ถ้าสอน ภาคเรียนที่ 1 สอน ชั่วโมง/สัปดาห์
 ภาคเรียนที่ 2 สอน ชั่วโมง/สัปดาห์
2. การเตรียมการสอน ตรวจงานนักศึกษาและให้คำปรึกษาแนะนำนักศึกษา

ไม่มี มี ถ้ามี จำนวน ชั่วโมง/สัปดาห์
3. การนิเทศนักศึกษาฝึกสอน

ไม่มี มี ถ้ามี จำนวน ชั่วโมง/สัปดาห์
4. งานบริหาร (หมายถึงการทำหน้าที่หัวหน้าต่าง ๆ ตามสายงานบริหารของวิทยาลัย)

ไม่มี มี ถ้ามี จำนวน ชั่วโมง/สัปดาห์
5. งานธุรการ (ไม่ใช่งานบริหารตามข้อ 4 แต่หมายถึง การเป็นเจ้าหน้าที่สารบรรณ การเงิน ทะเบียน พัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ควบคุมการศึกษาวิชาทหาร ตรวจรับวัสดุ จักซื้อ)

ไม่มี มี ถ้ามี จำนวน ชั่วโมง/สัปดาห์
6. งานบริการ (หมายถึงงานห้องสมุด แนะนำ สวัสดิการ จัดตารางสอน การพิมพ์ โสตทัศนศึกษา ควบคุมกีฬา ไปรษณีย์ ประชาสัมพันธ์ ขยายพาหนะ)

ไม่มี มี ถ้ามี จำนวน ชั่วโมง/สัปดาห์
7. การบริการทางวิชาการ (หมายถึงการไปเผยแพร่วิชาการแก่ชุมชน การอภิปราย วิทยากร การบรรยายทางวิทยุโทรทัศน์ ฯลฯ)

ไม่มี มี ถ้ามี จำนวน ชั่วโมง/สัปดาห์
8. งานอื่น ๆ (หมายถึงงานที่ท่านทำนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว)

ไม่มี มี ถ้ามี (โปรดระบุ) ชั่วโมง/สัปดาห์
 ชั่วโมง/สัปดาห์
 ชั่วโมง/สัปดาห์

ตอนที่ 3 ผลงานทางวิชาการ ตั้งแต่เข้ามาทำงานในกรมการฝึกหัดครูได้เคยค้นคว้า เขียนตำรา บทความทางวิชาการ แปลตำราและการวิจัย ประกอบการเรียนการสอนที่ท่านสอนอยู่ หรือประกอบการเรียนการสอนตามรายวิชาในหลักสูตรของสภาการฝึกหัดครูหรือไม่

1. การวิจัย ไม่มี มี ถ้ามี จำนวน เรื่อง ได้แก่

1.1

1.2

1.3

1.4

1.5

2. การเขียนตำรา ไม่มี มี ถ้ามี จำนวน เล่ม ได้แก่

2.1

2.2

2.3

2.4

2.5

3. การแปลตำรา ไม่มี มี ถ้ามี จำนวน เรื่อง/เล่ม ได้แก่

3.1

3.2

3.3

3.4

3.5

4. บทความทางวิชาการ ไม่มี มี ถ้ามี จำนวน เรื่อง ได้แก่

4.1

4.2

4.3

4.4

4.5

ภาคผนวก ข.

ตารางจากประกาศกรมการฝึกหัดครู
เรื่อง การรับนักศึกษาเข้าเรียนในระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2521

ภาคผนวก ก.

ภาควิชาและวิทยาลัยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ภาควิชาและวชิยาลัยครุฑ นกคณทวอยภ

ภาควิชา วชิยาลัยครุฑ นกคณทวอยภ	ภาควิชา				
	ภษษา	ศษษษษษษษ	ศษษษษษษษ	ศษษษษษษษ	ศษษษษษษษ
ภาควชษษ	จันทรภษษ	✓			✓
	ภษษษษษษษษษษษษ	✓	✓		
	สวสนษษษษ	✓	✓		✓
	สวสนษษษษ		✓		✓
	ภษษษษษ	✓	✓		✓
	ษษษษษ				✓
	ษษษษ			✓	✓
	ษษษษษษษษ	✓	✓		✓
	ภษษษษษ	✓			✓
	ษษษษษษษษ	✓	✓		✓
ภาควชษษ	ภษษษษษ			✓	
	ษษษษษษษษ			✓	
	ษษษษษษษษ			✓	
ภาควชษษ	ษษษษษษษษ	✓	✓		✓
	ษษษษษษษษ			✓	
	ษษษษษษษษ			✓	

ภาควิชา วชิยาลัยครุฑ นกคณทวอยภ	ภาควิชา				
	ภษษา	ศษษษษษษษ	ศษษษษษษษ	ศษษษษษษษ	ศษษษษษษษ
ภาควชษษ	ชษษษษ	✓			✓
	สกลษษ		✓		
	ชษษษษษษษ		✓		✓
	ภษษษษษษษ	✓	✓		✓
	ษษษษษษษษ	✓			✓
	ษษษษษษ				✓
	ภษษษษษ			✓	✓
	ษษษษษษษษ	✓	✓		✓
	ษษษษษษษษ				✓
	ษษษษษษษษ			✓	✓
ภาควชษษ	ษษษษษษษษ	✓	✓		✓
	ษษษษษษษษ			✓	
	ษษษษษษษษ			✓	